

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Alp (LKA) 2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 28 1983 LIEPOS - JULY 7 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P IC4, Tel: 366-6220 30 c.

SVEIKINAME

VI Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seima II PLD rengėjus ir dalyvius PLJ Kongresa

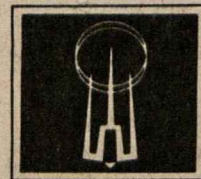
II PASAULIO
LIETUVIŲ
DIENOS

VI PASAULIO
LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
SEIMAS

V PASAULIO
LIETUVIŲ
JAUNIMO
KONGRESAS

II PASAULIO
LIETUVIŲ
SPORTO
ŽAIDYNĖS

VI JAV IR
KANADOS
LIETUVIŲ DAINŲ
SVĖNTĖ

II PLD
KULTŪRINIAI
RENGINIAI

VLIKO, JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR ALTO ATSISĄKIMAS

Brangūs lietuviai,

Didelio susirūpinimo sukėlė pradėti plačiau organizuoti teismai prieš mūsų išsivysiusius, primenant jiems nacių padarinius nusikaltimus. Teismams panaudojami sovietinių įstaigų paruošti dokumentai ir liudininkų apklausinėjimai, praversti Maskvos pareigūnų. Okupantas siekia kuo daugiau išsivysiusius lietuvius apkaltinti, kad labiau pridengtų savus prievartos darbus ir sukompromituotų etninių grupių stiprią anti-komunistinę ir okupuotų kraštų atstatymo veiklą. Net Maskvos spaudoje buvo pasikalbėjimų su KGB pareigūnais, kurie gyrėsi paruošę pagrindus daugiau kaip šimtui tokių bylų.

Panaudojimas KGB agentų parūpintų duomenų ir su jais bendradarbiavimai yra priešingi JAV teisingumo sistemai ir paneigia JAV piliečio apsigynimo principus ypačingai kada pačių JAV įstaigų yra skelbiama, kad iš Sovietų Sąjungos ateinantys dokumentai yra falsifikuoti.

Šiose bylose kaltinami lietuviai neturi nė tų teisių, kokias turi kriminalistai. Mūsų šaliai negali šauktis jurių teismo ir negauna valdžios skirto advokato. Praėjus daugiau negu 40 metų po kaltinamųjų datų nėra jokių galimybių apkalintiems rasti objektyvių liudininkų, nes dauguma jau mirę ar ligoniniai, o okupuotoje Lietuvoje dar esantieji liudininkai liudija tik taip, kaip jiems yra KGB įsakyta.

Prieš šias skriaudas visi išsivysiusieji lietuviai turime vieningai organizuoti gynybą. To akyvaizdoje Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Taryba sutarė veikti bendromis jėgomis, sudarė specialų jungtinį komitetą, pavadintą Lietuvių teisėms ginti komitetu, kurio pirmininkas yra dr. V. Stankus. Maloniai prašome visus lietuvius šią bendrą akciją paremti lėšomis ir visais kitais galimais būdais.

Dr. Kazys Bobelis,
Vyriausiojo Lietuvos
Išlaisvinimo Komiteto
Pirmininkas

Dr. Antanas Butkus,
JAV Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdybos Pirmininkas

Dr. Kazys Šidlauskas,
Amerikos Lietuvių
Tarybos Pirmininkas

REIKIA GINTI LIETUVIŲ TEISES

Panaudodama įtartinus iš okupantų bolševikų įstaigų gautamus dokumentus ir liudijimus, Specialių investicijų įstaiga kelia bylas, kai kuriems lietuviams, jau JAV piliečiams, net siekdama juos deportuoti. Reikia ginti taip neleistinai užsiuolamus lietuvius, kuriems primetami nacių vykdyti nusikaltimai. Lietuvių teisėms ginti yra sudarytas specialus bendras VLIKO, ALTO ir LB-nės Komitetas, kuris šiam uždaviniui vykdyti reikalingas lėšų. Tam reikalui suorganizuotas Lietuvių teisėms ginti fondas, kuriam pirmininkauti sutiko dr. J. Račkauskas. Aukos siųsti: American Lithuanian Rights Fund, 5620 South Claremont Ave., Chicago Ill. 60636, USA.

PRANEŠA ELTA:

BALTŲ LAISVĖS DIENA

Š. m. birželio 13 d. Prezidentas Reagan pasirašė proklamaciją paskelbdamas birželio 14 d. BALTŲ LAISVĖS DIENĄ — kaip simbolį solidarumo tarp JAV-ių ir pavergtųjų Pabaltijo tautų, ta proga pasakydamas kalbą.

Pasirašymo iškilnėse dalyvavo sekantys Kongreso nariai: Senatorius Strom Thurmond (R-N. C.), Senatorius Don

Riegle (R-MI), Atstovų Rūmų nariai: Ben Gilman (R-NY), John Kasich (R-OH), Steny Hoyer (D-MD) ir William S. Broomfield (R-MI).

Į šias iškilnes buvo pakviesta keli šimtai pabaltiečių: lietuvių, latvių ir estų. Jų tarpe VLIKO, ALTO, PLB ir JAV LB-nės ir BALTŲ LYGOS atstovai.

Ta proga pabaltiečiai buvo plačiau supažindinti su JAV-ių tarptautinės politikos pagrindais, švietimu ir jos rūpesčiais Pietų Amerikoje. Po pranešimų buvo iškelta daug klausimų ir pareikšta kritiškų pastabų.

Pakviestieji svečiai, iškilnių metu, buvo pavaizdinti ir turėjo progos apžiūrėti pagrindines Baltųjų Rūmų sales.

PABALTIO KLAUSIMAS ŠVEDIJOS PARLAMENTE

Balandžio 18 d. Švedijos parlamente išsamiai pasisakyta Pabaltijo klausimu. Užsienio reikalų ministeris Lennart Bodstrom atsakė į Nuosaičių (konservatorių) partijos atstovės Margarethos aff Ugglas jam įteiktus klausimus. Pareiškęs, kad "rimta padėtis" Pabaltijo respublikose pastaruoju metu dar pablogėjo, jis pabrėžė, jog reikia pasmerkti "pilietinių teisių aktyvistų" persekiojimą Pabaltijo respublikose ir reikalauti pilnos laisvės komentuoti apie Helsinkio sutarties laikymąsi. Bodstrom paminėjo, kad Švedijos užsienio reikalų viceministeris lankydamsis Maskvoje sausio mėnesį, iškėlė kai kuriuos su Pabaltiju susijusius atvejus. Į atstovės aff Ugglas paklausimą ar Švedija yra pasiruošusi iškelti pabaltiečių teisių pažeidinėjimus Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komitete, Bodstrom atsakė teigiamai, bet pridūrė, kad Švedija tam komitete tėra stebėtoja. Jis pareiškė, kad Švedija nori glaudesnių ryšių su Pabaltijo respublikomis, ypač prekybos ir kultūros srityse. Užsienio reikalų ministeris taip pat pripažino, kad Pabaltijyje vedama rusinimo politika. Debatų metu, Margaretha aff Ugglas reikalavo užbaigti "neįaukią tylą" Pabaltijo atžvilgiu. Jai pritarė ir Vidurio (liberalų) partijos atstovai. Kadangi debatų dalyviai beveik išimtinai kalbėjo apie padėtį Latvijoje ir Estijoje, reikėtų sustiprinti lietuviškos informacijos tiekimą Švedijos vyriausybei, parlamentui ir spaudai.

KONGRESAS APIE SUIMTUOSIUS

Gegužės 5 d. kongresmanas De Concini Atstovų Rūmuose pristatė rezoliuciją (S. J. Res. 98) kuria kreipiamasi į Prezidentą Reaganą, kad jis paskelbtų 1983 m. rugpiučio 1 d. "Helsinkio Žmogaus Teisių Dieną". Rezoliucija teigia, kad Sovietų Sąjunga neišpildė savo Helsinkio sutartyse prisiimtų įsipareigojimų: "žydai, ukrainiečiai, pabaltiečiai, gudai, armėnai, gruzinai ir kitų tautų nariai yra persekiojami ir dažnai įkalinami už pastangas puoselėti savo tautinę tradiciją, praktikuoti savo religiją, laisvai išsireikšti savo nuomones, emigruoti, ar tikrinti kaip Sovietų Sąjunga laiko si Helsinkio sutarčių".

Apie Helsinkio grupių Sovietų Sąjungoje padėtį, septyneriems metams praėjus po jų įsteigimo, gegužės 17 d. JAV Kongrese kalbėjo kongresmanas Dante B. Fascell, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komiteto pirmininkas. Jis paminėjo Lietuvos Helsinkio grupę, tikinčiųjų teisėms ginti komitetą, ir kun. Alfonso Svarinsko sušėmimą. Pasak Fascell, šiandien "52 Helsinkio grupių nariai iš SSRS ir Lietuvos sėdi kalėjime". Jis pabrėžė, kad šiuos Helsinkio kalinius "turi prisiminti Madrido konferencijos atstovai, kai jie susirinks savo baiginiui posėdžiui." (ELTA).

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

ANDROPOV'AS ATIDĖJO PASIKALBĖJIMĄ DĖL LIGOS

V. Vokietijos kancleris Helmut Kohl nuvyko į Maskvą susitikti su Andropov'u, tačiau jų pasikalbėjimas buvo atidėtas dėl nekokios Andropov'o sveikatos.

Kremliuje, iškilmingos vakarienės metu Andropov'ą atstovavo Nikolaj Tichonov.

H. Kohl savo žodyje ragino, kad Andropov'as susitiktų su JAV prez. Reagan'u ir pabrėžė, kad tik konkretūs derybų rezultatai "Ženevos ginklų apribojimo derybose galėtų sulaukyti NATO valstybes nuo branduolinių raketų išdėstymo V. Vokietijoje".

Iš viso atrodo, kad Sov. Sąjungai, labai rūpi išlaikyti gerus santykius su V. Vokietija, su kuria ją riša stiprūs ir pastovūs prekybiniai santykiai. Gal ir neišsakyta pagarba vokiečių darbštumui ir tvarkai, kurie sugebėjo po karo griuvėsių iškilti į gerą ir normalų gyvenimą.

Tichonov'as savo žodyje labai tiesiai pabrėžė, atrodo, perduodamas Andropov'o paruoštą žodį, kad išdėstymas naujų amerikiečių raketų yra ra Maskvai visiškai nepriimtina ir kad ypatingai būtų nepatenkinta, matydama jas Vakarų Vokietijoje.

FANATIZMAS IRANE NEMENKEJA

Iš Londono pranešama, kad Irano vyriausybė ir toliau vis persekioja Baha'i tikėjimo žmones. Apie 130 moterų ir vaikų, priklausančių šiai religinei grupei, buvo Irano kareivių persekiojami ir užpulti. Jie pabėgo iš Irano miškus, kad išvengtų žudynių.

Birželio 16-17 d. d. buvo sušaudyti 16 bahajų už tai, kad nesutiko atsisakyti savo religijos.

SOVIETŲ SMUKININKĖ IR PIANISTAS PASITRAUKĖ Į VAKARUS

Žymi Sovietų smukininkė, laimėjusi Čaikovskio Konkurse I vietą, Viktorija Mullova, 23 m., kartu su savo akomponiatorium-pianistu W. Žordania gastroliu metu Suomijoje, pabėgo. Jie peržengė sieną į Švediją Laplandijoje. Žinia patvirtinta Stockholmo imigracijos įstaigoje.

SACHAROV'AS APIE GINKLAVIMĄSI

Iš New York'o pranešama, kad Sovietų disidentas Andrej Savharov'as laiške, paskelbtame "Foreign Affairs" žurnale, kalba apie nusikaltimą. Jame jis rašo, kad "išvengus kolektyvi-

nės savižudybės" branduoliniame kare, tikrą nusikaltimą galima būtų pasiekti tik prailginus ginklavimo lenktynes.

Sacharov'as yra fizikas, laimėjęs Nobelio Taikos Premiją. Sovietų vyriausybės nubausta už norą išemigruoti vidaus egzile.

Jis rašo, kad su Maskva nebus įmanoma patikimai derėtis, kol nebus parodytas aiškus apsisprendimas. Tai gali reikšti, jog reikės gaminti ginčijamas M branduolines raketas.

"Aišku savaime, kad nėra prasmės kalbėti apie pergalę didelės apimties atominiame kare, nes jo pasekmės yra kolektyvinė savižudybė".

Jeigu tokio karo galimybė galėtų būti panaikinta "dėka dar 10-ies ar 15-kos metų ginklavimo lenktynių, tad gal reikėtų užmokėti tokią kainą, vedant derybas ir dandant pastangas nusiginklavimui", -sako Sacharov'as. Ši laišką jis sugebėjo nusiųsti Stanford'o U-to profesorius Sidney Drell.

MONTREALIO MERAS IEŠKO BŪDŲ SUŠVELNINTI BILL 101

Montrealio meras Jean Drapeau, kalbėdamas miestui savivaldybės egzistavimui komitetui pareiškė, kad Montrealio miestas nori kalbos įstatymo pakeitimų, nes jam būtina "sveikai kvėpuojanti "verslo bendrija" -biznis.

J. Drapeau priminė, kad 1981 m. miestas patiekė prašymą provincinei vyriausybei suteikti lengvesnes sąlygas lankyti anglų k. mokyklas angliškai kalbančių šeimų vaikams iš kitų Kanados provincijų.

Quebec'o Aukščiausias Teismas ir Apeliacijų Rūmai nusprendė, kad kanadiečiai, išmokslinti anglų kalboje bet kur Kanadoje, gali siųsti savo vaikus į angliškąs mokyklas Quebec'o provincijoje. Quebec'o vyriausybė, tačiau, planuoja apeliuoti šį sprendimą Aukščiausiam Kanados Teismui. Meras Drapeau taip pat pakartojo prašymą, kad profesionalams, atvykstantiems iš už Quebec'o prov. ribų, būtų palengvintas prancūzų kalbos reikalavimas.

Drapeau galų gale pasisakė viešai dėl kalbos įstatymo po to, kai trys MAG/Municipal Action Group/nariai ragino reaguoti į kalbos įstatymo kenksmingumą miesto ekonomijai.

Kitos jo siūlomos dvi reformos neličia Bill 101: palengvinti mokesčius daugiau uždirbantiems ir panaikinti mokesčius mirties atveju.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 16.00
Rėmėjo - \$ 20

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PREZIDENTO REAGAN'O BALŲ LAISVĖS DIENOS PROKLAMACIJOS TEKSTAS

In 1940, Soviet armies invaded and occupied the independent countries of Lithuania, Latvia and Estonia. The peaceful Western-oriented Baltic nations were crushed by the force of arms of their hostile neighbor. Under the cynical arrangements of the infamous Ribbentrop-Molotov agreement, the Soviet Union forcibly incorporated the three Baltic Republics into its empire.

Following the Soviet takeover, tens of thousands of the Baltic peoples were subject to imprisonment, deportation, persecution, and execution. Their religious, cultural and historical heritage has been denigrated. The foreign political system which now controls their homelands has attempted to force these unwilling people to accept an alien life of totalitarian domination. But it has failed.

Today, the Baltic peoples continue to struggle to attain the freedoms we enjoy. These men and women still suffer harsh imprisonment, banishment and persecutions for their beliefs. Brave Lithuanians, Latvians and Estonians still seek to exercise their human rights to think, speak, and believe as their conscience directs them.

The people of the United States of America share the just aspirations of the people of the Baltic nations for national independence, and we cannot remain silent in the face of the continued refusal of the government of the U.S.S.R. to allow these people to be free. We uphold their right to determine their own national destiny, free of foreign domination.

The government of the United States has never recognized the forced incorporation of the Baltic States into the Soviet Union and will not do so in the future.

In its defense of the rights of the Baltic people, the United States does not stand alone. On January 13th, the Parliament of Europe passed a resolution by an overwhelming majority on "The situation in Estonia, Latvia and Lithuania", calling for the restoration of self-determination for the Baltic States.

By House Joint Resolution 201, the Congress of the United States has authorized and requested the President to designate JUNE 14, 1983, as "BALŲ FREEDOM DAY"

NOW, THEREFORE, I RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby designate June 14, 1983 as Baltic Freedom Day. I call upon the people of the United States to observe this day with appropriate remembrances and ceremonies and to reaffirm their commitment to principles of liberty and freedom for all oppressed people.

IN WITNESS THEREOF, I have hereunto set my hand this thirteenth day of June, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-three, and of the Independence of the United States of America the two hundred and seventh.

RONALD REAGAN

AMERIKIEČIŲ INFORMACIJOS CHICAGOJE APIE II PASAULIO LIETUVIŲ DIENAS

RADIO STOTYSE IR TV-

Radio stotis WGN 720 AM kanale, sekmadienį, birželio mėn. 26 d., nuo 5-6:30 val. ryto transliavo Virginijos Gayle anglų kalboje pasikalbėjimą su kun. dr. V. Rimšeliu ir kun. J. Prunskiu.

Šia proga Kazė Brazdžionytė, II-jų PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ INFORMACIJOS KOMITETO narė, parinko ir pristatė pritaikytas lietuviškas giesmes ir maldas.

WGN TV CHANNEL 9 dalyvavo visuose didžiuliuose II-jų PLDIENŲ renginiuose, su žinių reporteriais. Jų darbą koordinavo Eglė Rūkštelytė-Sundström.

Radio stotis WOPA, 1940 AM, BIRŽELIO mėn. 14 d. 10 v.v. perdavė išsamų L. Petrulio pasikalbėjimą su Viktorija Matranga, II-jų PLDIENŲ INFORMACIJOS KOMITETO nare. Jos rūpesčiu buvo išspausdinti 2 psl.

PLJK

UŽDARYMAS

ketvirtadienį, liepos 21 d.

REGISTRACIJA - Sheraton Mount Royal Hotel
1455 Peel St.

penktadienį, liepos 22 d.

REGISTRACIJA - Sheraton Mount Royal Hotel
12:00 val. - SPAUDOS KONFERENCIJA

Sheraton Mount Royal Hotel

8:00 val. p.m. - SUSIPAŽINIMO ŠOKIAI

McGill University - Student Union Ballroom

3480 McTavish St. \$5.

šeštadienį, liepos 23 d.

10:00 val. a.m. - TURISTINĖS KELIONĖS

Sheraton Mount Royal Hotel \$9.

7:00 val. p.m. - UŽDARYMO BANKETAS

Le Palais des Congrès de Montreal

201 Viger Ave. West - Vakariene ir Šokiai \$25.

9:00 val. p.m. - UŽDARYMO ŠOKIAI

Le Palais des Congrès de Montreal \$10.

sekmadienį, liepos 24 d.

1:00 val. p.m. - IŠKILMINGOS MIŠIOS

Katedroje - Mary Queen of the World

kampas Dorchester Blvd. ir Mansfield St.

3:00 val. p.m. - KONCERTAS

Expo Theatre - Cité du Havre \$6.

PROGRAMA: VIOLETA RAKAUSKAITĖ, estradinė dainininkė iš ANGLIJOS
PAULIUS RAJECKAS - mimas iš NEW YORKO
MONTREALIO ANSAMBLIS "GINTARAS"

8:00 val. p.m. -

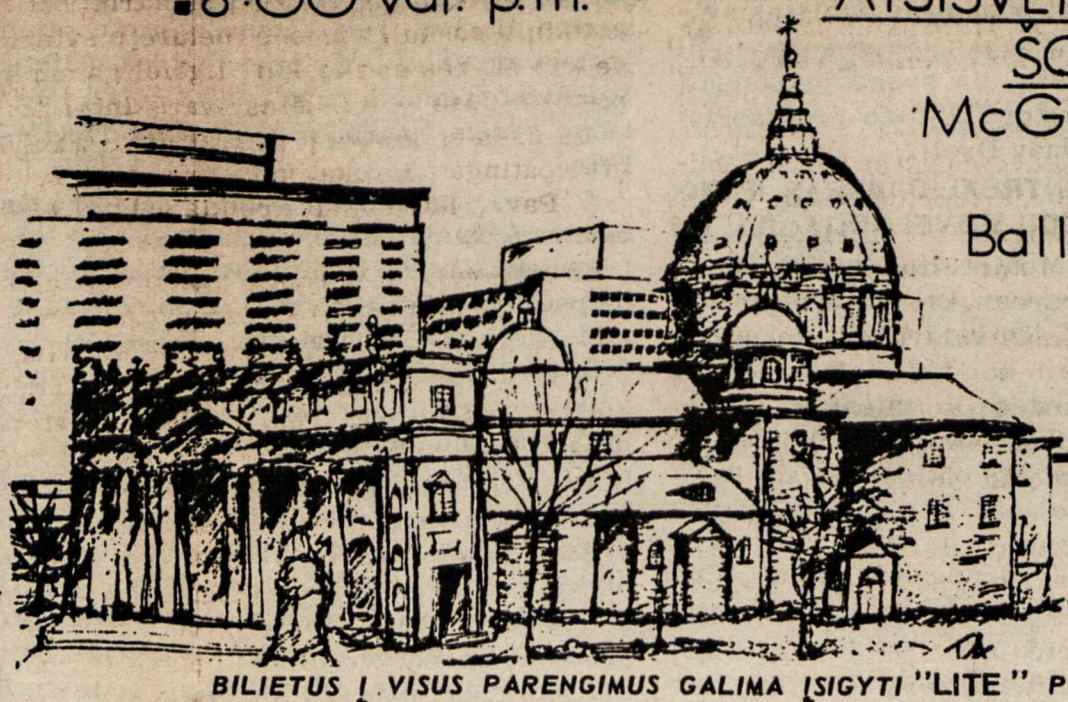
ATSISVEIKINIMO

ŠOKIAI -

McGill University -

Student Union

Ballroom \$1.

KVIEČIAME
VISUS!

BILJETUS! VISUS PARENGIMUS GALIMA ĮSIGYTI "LITE" PER DAIVĄ PIEČAITYTĘ!

MONTREALIO LIETUVIAI, PADĖKIME MŪSŲ JAUNIMUI TAIP PAT GRAŽIAI UŽBAIGTI KONGRESĄ
KAIP KAD JIS BUVO GRAŽIAI PRADĖTAS IR VYKDOMAS. BŪKIME JŲ PROGRAMOJE KARTU SU JAIS

Informaciniai straipsniai su dr. A. Razmos bei dr. Vitalijos ir muz. Alvydo Vasaičių nuotraukomis jų gyvenamųjų apylinkių laikraščiuose.

Nuo BIRŽELIO 10 d. VI-JI DAINŲ ŠVENTĖ kasdien buvo garsinama per Chicagos radijo stotis WLOO FM100 ir WAIT AM 82.

Romo ir Danos PUODŽIŲNŲ veiklią lietuviškame gyvenime šeimą, jų sūnus Viktorą ir Stepą ir kartu gyvenančią močiutę Oną IZOKAITIENĘ gražiai aprašė ir tris generacijas reprezentuojančią šeimos nuotrauką išdėjo Chicagos SOUTHTOWN ECONOMIST laikraštis birželio 22 d. laidoje. Straipsnyje rašoma, kad visa Puodžių šeima aktyviai įsijungusi II-se PASAULIO LIETUVIŲ DIENOSE. Visi dainuoja VI-je Dainų Šventėje, vaikai dalyvauja sporto žaidynėse ir tautiniuose šokiuose. Reporterė ypatingą dėmesį skiria Viktoro ir Stepo pasisakyti lietuviškumo vertybių atžvilgiu. Minima ir Sovietų nelegali okupacija.

CHANEL 26 TV BIRŽELIO 28 d., 12:50 v.p.p. perdavė Viktorijos Kašubaitės-Matrangos ir Lonna Sanders dešimties minučių pasikalbėjimą II-jų PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ proga. Pokalbio metu buvo atkreiptas ypatingas dėmesys religinei, ekonominei ir politinei priespaudai okupuotoje Lietuvoje.

II PLD RENGIMO VYRIAUSIO KOMITETO narė RITONĖ RUDAITIENĖ rūpestingai informavo lietuvių spaudą apie II PASAULIO LIETUVIŲ DIENAS.

ĮSTATYMDAVYSTĖ

Mūsų įstatymdavystė, kaip ir kitose valstybėse, apima visas valstybės gyvenimo sritis. Pagrindinius dėsnius valstybės gyvenimui tvarkyti visur nustato valstybės konstitucija. Ji skiriasi nuo kitų įstatymų tuo, kad ji nustato teisinės galios valstybės santvarkai, žmonių santykiams ir įstatymams. Lietuva per savo 20 nepriklausomo gyvenimo metų turėjo keletą konstitucijų. Iš pradžių jos buvo laikino pobūdžio. Vėliau 1922 m., Steigiamasis Seimas priėmė jau nuolatinę demokratinę konstituciją. Ją pakeitė 1928 m. konstitucija, įnešusi visai mažų pakeitimų. Dabar jau sukurta nauja konstitucija, kuri labiau atitiktų mūsų sąlygas.

M. Kavolis, 1983 m.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ 1940 m. PRADŽIOJ

Min. pirmininkas - A. Merkys.
Min. pirm. pavaduotojas - K. Bizauskas
Užsienių reikalų min. - J. Urbšys
Vidaus reikalų min. - K. Skučas
Finansų min. - E. Galvanauskas
Krašto apsaugos min. - K. Musteikis
Švietimo min. - dr. K. Jokantas
Teisingumo min. - A. Tamošaitis
Žemės ūkio min. - J. Audėnas
Susisiekimo min. - J. Masiliūnas
Vilniaus valdytojas - min. pirm. pav. K. Bizauskas

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

BENDRABUTIS

Kadangi mūsų mokiniai atvyksta iš viso pasaulio, reikia lingas bendrabutis. Berniukai gyvena senoje Renhofo pilyje, kurioje anksčiau ir mergaitės gyveno. Jos prieš 10 metų išsikėlė į naują pastatą ir atrodo, kad netrukus ir berniukai galės pasidžiaugti nauju bendrabučiu arba bent atremontuota pilim.

Vaikai bendrabutyje nuolatosis prižiūrėti bendrabučio vedėjų arba jų pavaduotojų. Bendrabučio tikslas yra tas pats, kaip ir gimnazijos, - išauklėti vaikus krikščioniškoje, demokratiškoje ir lietuviškoje dvasioje, išauklėti savarankiškus kultūringo elgesio jaunuolius. Bendrabučio tvarka sudaryta taip, kad vaikai pakankamai laiko skirtų pamokų ruošai, bet taip pat turėtų laiko laisvalaikio užsiėmimams.

Tvarkos rėmai tokie: vaikai keliai 6.45 val., 7.15 val. valgo pusryčius ir po to susitvarko kambarius ir atlieka šiaip paskirtus darbelius bendrabutyje. Priešpie, nuo 8.00 val. iki 13.05 val., vyksta šešios pamokos. Pamo- moka trunka 45 minutes ir po kiekvienos pamokos yra 5 minučių pertrauka. Po trečios pamokos yra ilgesnė per- trauka, vadinama bulkučių pertrauka, nes jos metu mo- mokiniai gali valgyti valgykloje bulkutę arba duonos ir atsigeriti pieno. Pietūs yra 13.15 val. Kai kurios pamo- kos vyksta po piet, bet paprastai popiet iki 16.15 val. yra laisva-laikis ir po to iki 17.50 val. - pamokų ruošos lai- kas. 5-8 klasės vaikai pamokas ruošia mokykloje, moky- tojo priežiūroje. 9-11 klasės mokiniai ruošia pamokas bendrabučio vedėjų priežiūroje. 12 ir 13 klasės mokiniai nustatyto laiko pamokų ruošai neturi, nes jau turėtų pa- tys žinoti, kada ir kiek reikia mokytis. Tačiau kartais tenka dar ir juos "pamokyti". 18 val. vakarienė ir po to, laisvalaikis. Mokiniai iki 16 metų po vakarienės be vedė- jų leidimo negali išeiti į kaimelį. 20.15 val. visi mokiniai sueina į bendrabutį. 20.30 -21.15 val. tylos valanda, ku- rios metu galima ruošti pamokas, skaityti, rašyti laiškus ir pan. 21.30 val. 5-7 klasės mokiniai eina gulėti, 8-12 klasės mokiniai - 22.00 val., o 13-tos klasės mokiniai gali ilgiau dirbti, ypatingai egzaminų metu.

Šeštadieniais taip pat vyksta pamokos, bet popiet pir- miausia reikia pagrindinai susitvarkyti kambarius, o po to nuo 14.40 iki 16.00 val. pamokų ruošia ir tada laisva- laikis. Mokiniai, virš 16 metų amžiaus, turintys tėvų leidimą, ga- li iki 22.00 val. išeiti. Virš 18 metų mokiniai pagal Vo- kietijos įstatymus yra pinamečiai. Jie gali išvykti visam savaitgaliiui.

Kaip Plito, Gausėjo ir Įvairėjo Ėdmenys

— O — /tesinys/

Kulinarijos menas pasiekdavo savo viršūnę tais laikotar- piais, kada receptuose atspindėdavo sumanymo išradin- gumas ir jo įvykdymo paprastumas. Ta prasme pažinti, ko- kie gaminiai išryškina, "pakelia", kito gaminių skonį bei aromata, ir kokio gaminių būdo dėka, yra lygiai taip pat svarbu, kaip numanyti kokios proporcijos, kokių kiekių dė- ka, jų samplaika bus sėkminga. Buvo sakysim ištisų šimt- mečių, kai bet koki valgi nugalabydavo prieskoniais ir jis trenkdavo cinamonu, muškata, safranu ar paprika. Kitam laikotarpy - viskas plaukdavo grietinėje arba alyvoje. Šian- dien kai kuriuose turistiniuose restoranuose yra išgalėjęs teatralinis paprotys žarstyt riešukėiom aromatinės žol- tes ant kepamų ant žarijų mėsų.

Baleto šokis restoranuose aplink "crepes Suzette", "om- lette flambée" ar "Steak au poivre", nulieta konjaku, visa tai yra labiau kermošinio balagano ar gaisrininkų praty- bų, dalimi, negu gastronomija.

Valgių gaminimas turi dvi versmes: liaudies virtuvę ir mokslišką kulinariją. Pastaroji visais laikais tarpstatur- tingųjų klasė. Visais laikmečiais yra egzistavusi žemdir- bių virtuvė ir dvaro virtuvė. Pirmoji susijus su žeme ar jūra. Ji išnaudoja vietinius išteklius ir priklauso nuo me- tų laikų. Ji pagrįsta prosenų žiniomis, kurios perduoda- damos, dažnai nesąmoningi, iš kartos į kartą. Jos nau- doja tuos pačius, kantriai išbandytus metodus, ir net tra- dicinius gamybos įrankius. Kita kulinarija - moksliškoji - remiasi savo ruožtu eksperimentavimu, išradinumu ir receptų atnaujinimu.

Kai kurie dalykai, kuriuos šiandien laikom ekscentriš- kais, kaip sakysim saldumo ir sūrymo mišinys, mėsos ir vaisių deriniai (antis su persikais) buvo viduramžių ir net iki 18-to amžiaus pabaigos priimta nusistovėjusia taisyk- le. Beveik į visus receptus kaip gamint mėsą įeidavo cuk- rus.

Bet virėjas, kuris praranda sąlytį su liaudies kulinari- ja, retai kada sukuria, sukombinuoja ką nors tikrai subti- laus.

Pažymėkim, susikūrus miestelėniškai, vidurinajai kla- sei 18-tam ir ypatingai 19-tam amžių įvyko tų dviejų ku- linarijos mokyklų - nesąmoningosios ir volontaristinės, moksliškosios - amalgama. Tada atsirado vadinamoji "Cuisine bourgeoise" (miestelėnų virtuvė), o jina panaši į tai ką arkliai augintojai vadina "demi-sang" (pusiau gryn- kraujis arklis), tai arklis, kuris pabėga riste, bet šo- liuot zovada neįstengia.

Gastronomijos istorija, tai ne kas kita, kaip visa eilė sandėrių ir konfliktų, susipikimų ir susitaikymų tarp įpras- tinio valgio gaminių būdo ir kulinarijos užgaidų, prasi- manų.

Kulinarija Antikiniame Pasaulyje

Antikinio pasaulio žmonės laikė mėsos čirškinimą ant žarijų daugiau negu barbarišku.

Pridurkim, kad anuomet buvo sakoma: "Menkas valgis, jei ne zuikiena". Zuikiena ir kiaušiena buvo labiausiai ger- biamos mėsos rūšys antikiniame pasaulyje.

1983, VII, 7

Sekmadienį pusryčiai būna 9 val., bet į juos nebūtinai reikia eiti, galima pamiegoti. Kas sekmadienį 11.15 val. būna šv. mišios. 12.30 val. pietūs, 19.30 val. -vakarie- nė, o po vakarienes įprasta savaitės tvarka.

LAISVAKAIKIS

Laisvalaikio metu mūsų mokiniai turi visokiausių užsiėmi- mų. Visi užsiėmimai savanoriški.

Vasaros metu mokiniai dažnai lošia tinklinį arba europie- tišką futbolą, o šiek tiek rečiau krepšinį. Gimnazija turi visas tris aikštes. Mokiniai iš Amerikos parke kartais žaidžia amerikietišką futbolą ir suranda mėgėjų iš kitų kraštų. Gimnazija turi beveik 5 ha parką, kuriame yra įvairiausių galimybių visokiausiems žaidimams.

Pilyje yra stalo teniso ir bilijardo kambariai, kurie be- veik visuomet užimti.

Sporto pamokom naudojama sporto salė ir šeštadieniais iš ryto miesto maudymosi baseinu.

Berniukų bendrabučio vedėjas Mečislovas Buivys vasaros metu organizuodavo dviratinių ekskursijas į apylinkes. Žiemą jis vaikus dažnai veža į čiuožyklą. Jeigu prūdas parke užšąla, tai čia pat gali čiuožti.

Veikia tautinių šokių grupė ir chorelis. Mokytojai Mečis- lovas Buivys ir Vilius Lemkė praveda dainavimo vaka- rus, į kuriuos nemažai susirenka. Pravedami įvairūs konkursai.

Mokytojas Kostas Grodbergas dažnai veža mokinius į kaimyninius kino teatrus. Vaikai taip pat kartą nuo karto nuvežami į operą, teatrą. Kostas Grodbergas taip pat dažnai rodo filmus pačioje gimnazijoje.

Kun. Dėdinas vaikams perleidžia savo įrengtą dirbtuvę, kurioje berniukai taiso savo dviračius, stato lėktuvų ir laivų modelius ir t.t. Yra grupė mokinių, kuri dažnai naudojasi foto laboratorija.

Veikia skautai, globojami Jūratės Lemkienės ir ateiti- ninkai, globojami Marytės Dambriūnaitės-Šmitienės.

Kun. Fr. Skėrys evangelikų jaunimo ratelio vardu kas- met suruošia ilgesnį ekskursiją visiems mokiniams. Or- ganizuojamos ir trumpesnės ekskursijos į apylinkes.

Vienu žodžiu, yra ko veikti laisvalaikio metu.

Alkoholiniai gėrimai gimnazijoje uždrausti. Taip pat ir rūkymas nepageidaujamas, tačiau mokiniams virš 16 me- tų su tėvų raštišku leidimu, leidžiama rūkyti, tačiau tik specialiai įrengtame rūkų kambaryje. Į restoranus pagal Vokietijos tvarką, galima užteiti jaunesniems tik pavalgyti arba atsigeriti ne alkoholinių gėrimų. Virš 16 metų jaunuoliai gauna ir vyno ir alaus, bet ne stipresnių gėrimų. Nuo 18 metų Vokietijoje jaunuoliai laikomi jau suaugusiais. Tačiau netoleruojama, jeigu mokiny, kad ir suaugęs ir pilnametis, į bendrabutį grįžtų įgėręs.

/VERTĖ A.V./

Iš kitos pusės - to meto virtuvėje žuvis buvo laikoma kur kas didesnė pagarboje, negu mūsų laikais. Jie vartojo keistą būdą kaip kepti žuvį su sūriu. Bet neužmirškime, kad antikinio pasaulio žmonės neturėjo sviesto. Tų laikų sūris ne kuo skyrės nuo to, kurį ligšiol gamina viduramžių jūros pakraščiuose - minkštas, varškėtinis, ėriukų ir ožkų sūris.

Labiausiai krenta į akis, skaitant Archestratą, tai žmo- nių ypatinga nuovoka, kur geriausios žuvys ir kiti produk- tai. Pav., Rhodo saloj reikia valgyti erškėtą, kitur - ki- tas.

Iš viso retų, neįprastų, egzotiškų dalykų aistra persun- kia visą valgių gamybą. Atrodytų, kad visa imperinė romė- nų civilizacija buvo išskirtinai "skilvinė". Nepagailima vaizduotės prasimanyti naujų valgomų dalykų.

Edrūnų nestinga. Per visą Romos istoriją, nesiliaujama skelbti įstatymų, skirtų sumažinti bei reguliuoti puotų iš- laidas, kad uždraustų naudojimą valgiu per jaunų gyvulių, sulaikytų kai kurių veislių išskerdimą.

Seniausia kulinarijos knyga, kuri mums žinoma, buvo parašyta I ar II amžių po Kr. Atrodo, kad būta ir sutrum- pintos laidos III-jam šimtmečiui. Pirmoji spausdinta laida pasirodė Venecijoje 15-to š. pabaigoje, naudojantis rankraš- čiais, kuriuos perrašinėjo per visą viduramžių. Po jos sekė kita laida, išspausdinta 1498 m. Milane. Jos pavadinimas kartais būna "Ars magica" (Virimo menas), kartais "Api- cius culinarius", kartais "De re Coquinaria". Sunku nu- statyti, kas jos autorius. Jis vadinasi Apicijumi. Žinoma, kad Apicijus išrado būdą kaip fygomis, mirkytomis medų nušerti upėtakius ir naudoti jų kepenis, kaip paruošti flamin- gų liežuvelius ar kupranugario kojas. Bet pagrindiniu jo nuopelnu yra tai, kad jis sumaniai klasifikavo antikinio pa- saulio - tiek graikų, tiek romėnų - kulinariją.

Skaitant Apicijų metas į akis aromatinių žolelių gausa ir pomėgis jungti saldumynus su sūriais dalykais (sūrymu).

Antras dalykas, kuris ryškūs Apicijaus receptuose, tai žuvų pomėgis, o mėsų srityje - paršiukų, stirniukų ir ėriu- kų. Jautiena ir vištiena tais laikais buvo prastos kokybės.

Trečia, antikinio pasaulio žmonės buvo specialistai ka- potos ar maltos mėsos, paruošimo: maltinių, žuvies kuku- laičių, šaltienos. Jie buvo taip pat puikūs dešrų gaminto- jai. Jie gamino kumpius, skilandžius, kraujines dešras, vė- darus. Galia garsėjo šernienos valgiai bei dešros.

Viena iš priežasčių, kodėl graikai ir romėnai mėgo maistą sukapti gabalėliais, paversti į kukulaidius, "croquettes" yra tai, kad jie valgydavo gulėdami ant šono, pasirėmę al- kūne. Tokio kūno padėtyje įjausinėti nelengva. Bet seno- vės žmonės pažinojo ir viralus. Plinijus duoda receptą kaip paruošti vieną uolų žuvį ir tas jo valgis būtų mūsų "bouillabaisse" protėvių. Buvo prigaminama ir visokių pa- dažų, kuriuos užpildavo prieš valgant. Tų pačių paskirtis buvo pagerinti daržovių skonį: kopūstų, ropių, bastučių, salotų, morkų, griežčių, porų, agurkų (juos buvo pamėgę Tiberijus) arba artišokų, kuriuos mėgo romėnai ir virda- vo vandenį arba vyną.

Kaip vertinti šią kulinariją? Dabar pasakytumėm, kad tie ėdmenys buvo persunkūs, neįrėškinami. Antikinis pasa-

JAV SATELITAS PIONEER 10 IŠSIVERŽE IŠ SAULĖS SISTEMOS

P. Indreika

/pabaiga/

Ant nūnūlio pirmąją pėdą įmynė JAV astro- nautai 1969 m. - astronautas Neil ARMSTRONG ir po 18 minučių išlipo iš mėnulio modulės "Eagle" Erdwin E. ALDRIN. Mėnulyje jie išbuvo 22 valandas, atlikdami mok- silinius tyrinėjimus ir vėl su "Eagle" pakilo nuo mėnulio, susijungdami su jų laukiančia raketa "Columbia", laimin- gai grįžo į žemę.

Žmogui, išsiveržus į išorinę erdvę, netrukus pradėjo kil- ti raketos, erdvės stotys, nes mokslininkai nerimo, norė- dami geriau pažinti planetas ir užčiuopti ar jose nėra ko- kios gyvybės. Mėnulio geresniam pažinimui į jį buvo pa- siųstos net 6 ekspedicijos ir atgabenta virš 200 kg. uolų. Jas ištyrus pasirodė, kad jų sudėtis panaši į žemėje ran- damas uolas. Amerikos astronautai, grįždami iš paskuti- nės ekspedicijos mėnulyje, paliko ten įvairių instrumentų ir net batus, tardami, kad jie daugiau nebūs reikalingi.

Išsikūrus NASA - The National Aeronautics and Space Administration - įstaigai, ji pradėjo tvarkyti visus išori- nės erdvės tyrinėjimus, išskyrus kas liečia kariškus rei- kalus, įtraukiant į darbą įvairių sričių mokslininkus, kad tyrimai būtų sėkmingesni.

Prieš 11 metų NASA paleido satelitą Pionierių - 10, ap- rūpinatą įvairiais instrumentais, kuris 1973 m. apskrisda- mas planetą Jupiterį nufotografavo jį ir jo sąsagalius, o 1979 m. prisiartinio prie planetos Saturno. Ji savo dydžiu užima tarp kitų planetų šestą vietą ir yra nutolusi nuo saulės vie- ną bilijoną keturis šimtus km. Saturno masė yra didesnė už žemės bent 95 kartus, bet jos tankumas labai mažas, to- dėl ir trauka yra mažesnė nuo žemės. Saturno pusiaujas yra apsuptas žiedais, pro kuriuos Pionierius lengvai pra- lindo ir juos nufotografavo.

1983 m. birželio 13 d. Pionierius - 10 atsidūrė ant kra- stutinės Saturno ribos, padaręs 2,9 bilijonus km. ir atsito- linęs nuo saulės už 10 bilijonų km. Ši istorinė diena NASA mokslininkų buvo atžymėta pakeliant šampano taures, nes žmogaus padarytas satelitas peržengė sau- lės sistemos ribas ir pradėjo kelionę į Paukščių Ta- ką. Visi instrumentai veikia puikiai, bet radijo signa- lai, kol pasiekia žemę, sugaišta netoli penkių valandų ke- lionėje, bekeldami šviesos greičiu.

Instrumentai, mokslininkų spėjimu, turėtų veikti dar bent 10 metų, jeigu jų nesugadins temperatūra, kuri Pionieriaus pranešimu pašoko nuo 9,000 laipsnių iki 27,000. Jis taip pat pranešė, kad pateko į saulės sukeltas audras, kur vėjai nešasi iki 1,03 mil. km. greičiu. Pionierius - 10 skrenda Altair žvaigždės kryptimi, kuri nuo žemės yra nutolusi 16, 5 šviesos metų arba už 7 trilijonų km. Pirmiausia Pionie- rius - 10 turėtų pasiekti žvaigždę Proxima Centauri, bet jam kelionėje reikėtų sugaišti 26,135 metai. Po tiek laiko jo radijo signalai jau nebepasiektų žemės...

Su Pionieriaus prasiveržimu iš saulės sistemos prasi- dėjo universo metai, bet apie tolimes žvaigždes, Paukščių Taką ir kitas nežinomas sistemas mokslininkams dar teks gerokai pasukti galvas, nes dabartinė technologija dar ne- turi priemonių padaryti tokią raketą, kuri pasiektų žvaigž- des ir apie jas suteiktų žinių. Raketai, kad nugalėtų žemės trauką, reikėtų suteikti pradinį greitį 24 km. per sekundę, kad ji galėtų išorinėje erdvėje pasiekti šviesos greitį. Pa- naudojus atominę energiją, gal netolimoje ateityje ir pavyks.

lis (nežiūrint jų filosofų ir išminčių) nesuvokė, kad viską nulemia ne prieskoniai bei žolelių kiekis, o žinojimas, kaip juos derinti tarpusavyje. Jiems buvo nežinoma, kaip aro- matai neutralizuoja vienas kitą, jei valgis jais perkemša- mas. Jie nežinojo taip pat, kad yra svarbu kada, kokių mo- mentu, gaminant valgi kokį įdėti prieskonį, kad jis suteik- tų valgiu kvapnį. Pavyzdžiui, pakanka vien žiupsnelio pi- pirų, jei juos įdedi į šutinį prieš nukeldamas puodą nuo ug- nies. Mat, nei šafranas, nei pipirai neprivalo šust ilgiau minutės.

Graikų pusryčius sudarydavo pamirkyta vyne duona, tei- singiau sakant, sutrupinti ir suvilgyta vynu duonytė. Tarp- kitko, tai būdavo vienintelis kartas, dienoj, kada graikai vartodavo vyną gryname pavidale, nes jiems visad jį at- miešdavo kitais atvejais. "Acratos" buvo savotiška "štop- kė" ("kleboniška").

Tie du maisto produktai - duona ir vynas - išliko iki 20-to amž. po Kr. visos Vakarų civilizacijos ramsčiais. Vien tik mūsų šimtmečiui mėsa paveržė iš duonos vyrauj- antį, pagrindinio maisto, vaidmenį. Nuo 16-to amžiaus, kai Europoje ėmė plisti atvežtų iš Amerikos bulvių varto- jimas iki 18-to šimtmečio, visvien javai išliko pagrindi- niu žmogaus gyvybės palaikymo šaltiniu. Visoj zonoj, kuri apima Artimuosius Rytus, šiaurės Afriką ir Europą.

Ilgą laiką rugiai - atsparesni ir augę skurdesnėje žemėje bei šaltesniame klimate, buvo vyraujančia javų atmaina Europoje. Iš pradžių grūdus valgo košės pavidale, o pas- kui plotekelių, keptų pečių ar paskrudintų ant ugnies. Tai buvo ta pati košė, tik išgaminta.

Atrodytų, kad žydai pirmieji prasimanė gaminti mielinę tešlą. Tačiau ritualinė žydų duona yra be mielių ("macai"). Biblija sako, jog nevien žydai pažinojo duoną, bet ir egi- ptiečiai.

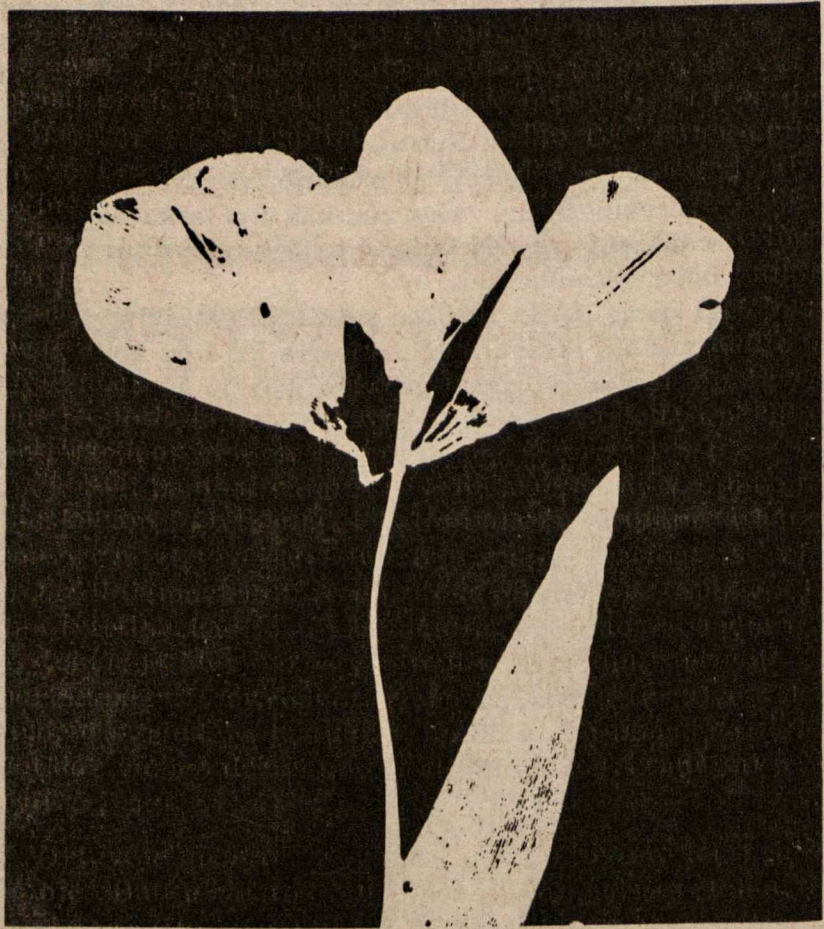
Tačiau su graikais duonos istorija peršoka mitybos tarpsnį, tapdama gastronomijos dalimi. Klasikiniam am- žiui buvo aptinkama Graikijoje apie 72 duonos rūšys. Grai- kams priskiriamas ir pudingo išradimas.

Vynas egzistavo jau Babilone. Jis minimas dažnai Bib- lijoj. Egiptiečiai smarkūs alaus gėrėjai, laiko vyną taip pat pagarboje, ir jų skulptūrose regim daug pavaldavimų, kaip nuimamas vynuogių derlius ir gaminamas vynas. Dar geriau žmogus pasinaudoja visais vaisiais, uogomis, bet kokia fermentuota sultim alkoholinių gėrimų gamybai: lau- kinės kriaušės, obuoliai, avietės, gervuogės, žemuogės.

/bus daugiau/

metmenys
45
1983
kūryba ir analizė

M E T M E N Y S. Kūryba ir Analizė. Nr. 45. 1983. Reda - guoja Vytautas Kavolis, leidžia AM&M Publications nuo 1959 m. dukartus per metus. Dailės priežiūra-Vytautas O. Virkau, techninė redaktorė- Henrieta Vepštienė. Šio numerio techniniai bendradarbiai: Danutė Bilaišienė, Dalia Bylaitienė, Marija Paškevičienė, Ramutė Plioplytė, Vytautas Vepštas.

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURE

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/tęsinys/

23 / 81

Maskuotoj miško aikštelėj stovi aštuoni, neseniai atvykę, įvairiom dėžėm pakrauti Wehrmachto sunkvežimiai. Tose dėžėse, mūsų manymu, turėtų būti maisto konservai. Prie sunkvežimių jokios sargybos nėra, varuotojai greičiausiai nuėję į virtuvę pietų. Gera reta progą. Dar kartą gerai aplinkui apsižvalgom ir staiga čium-pam dvi arčiausiai bestovinėdas dėžes ir paleidžiam į pakalnę griovio pusėn. Dėžės pasišokinėdamos pro pušaites ir retus krūmokšnius, kūlvisčiais nurieda ir viena išoka į šlaito šone esančius apkasus. Antroji, lyg zuikis, peršoka apkasus ir dideliu greičiu prasimušusi pro brūzgynus, atsimuša į netoli griovio viduriu einančio kelio didelį akmenį. Dėžė neatlaiko smūgio, sudūžta į šipulius ir iš jos pasipila keliolika dėžučių, kurios surieda į pakelyje esantį vandens griovį.

Skubiai pasišalinam iš pavojingos vietos ir miško taku nuskubam į virtuvę. Už keliolikos žingsnių prasilenkiame su iš virtuvės grįžtančiais wehrmachtiečiais. Visai spėliojame, kas tose dėžutėse galėtų būti. Antanas ir Vytas tvirtina, kad jose yra kiaušienos mėsos konservai, esą, tokias pačias dėžes yra matę Jurgaičių kantonė. Albertas pagaili antrosios dėžės sudužimą ir galvoja, kaip į vandenį suriedėjusias dėžes išžvejoti. Antanas gailisi, kodėl dar vienos dėžės nepaleido į pakalnę. Žada tai padaryti grįžus.

Virtuvėje spūstis. Nekantraudami stovime lėtai judančioje eilutėje. Kitos eilutės, atrodo, juda greičiau, o mūsų - vėžio žingsniu.

Naujas virėjas sukasi sau palengva, lyg girnapusė, nesisukubina, akylai seka priartėjančių veidus, kad negautų antro davinio. Kas jam, argi jam rūpi mūsų išalkę pilvai? Jis sotas, o mums rūpi, kad kas uors neatrastų į apkasą įriedėjusios dėžės ir jos nenujočią. Būtų po viso džiausmo...

- Ei tu, puodų generole, sukis greičiau! Ivanai atrėplioja! - kažkuris šūkteli eilutės gale tinginiaujančio virėjo adresu. Jam pritaria ir kiti išalkę kareiviai.

Pro virtuvės langelį kyštelia virtuvėje budinčio viršilos galva, žaibuojančiom akim permeta susirinkusius ir riktėli, liepdamas nutilti ir netriukšmauti, o jei ne - uždarysiang langelį!

Jo taukuotai nosiai pranykus, kareivių lūpose pasigirsta riebių žodžių niurnėjimas. Iki langelio buvau likęs devintas, kai kurtinančiai sukaukė oro pavojaus sirena, kartu su kauksmu pasigirdo artėjančių lėktuvų ūžimas ir krentančių bombų artimi sprogimai.

Dalis kareivių metėsi pro duris į lauką, likusieji prisiplojo pasieniais prie grindų. Stiprus sproginas virtuvės 4 psl.

TURINYE: Algirdas J. Greimas, Sakmė apie Šovį, vėlių vedlį; V. Daugirdaitė-Sruogienė, Vincas Krėvė kasdieniniame gyvenime; Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Vinco Krėvės Raganius; Vitalija Bogutaitė, Artėja Valanda; Eglė Juodvalkė; Algis Mickūnas, Demokratiškos akivaizdos; Algis Budrys Kaina; Iš laiškų Vincui Krėvei 1944-1954 /paruošė Kostas Ostrauskas/; Nijolė Martinaitytė, Krėvės Raganius ir Mero Striptizas sintaksiniu-semantiniu požiūriu.

Išvija ir kultūrinis procesas, Tomas Venclova; Apie saviškius ir universalias vertybes, Romas J. Misiunas Eilėraštis ir jo evoliucija R. Šilbajoris; Vertingas, bet su atspalviais, mokslinis darbas, Bronius Vaškeľis

Dailės darbai: Ivona D. Kaz-Jepsen; Jadvice ir Anelė Teleišaitės.

Iš **MUSŲ SPARNAI**, Nr. 54.

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

KAIP GALVOJA YANOMAMOS INDENAI APIE TIKĖJIMĄ /tęsinys/

Kada girdi stiprų ir ilgalaikį griaustinį, yanomamiečiai aiškina, kad Yaru yra užpykęs; kada žaibuja vienas po kito, aiškina, kad dabar jau Dievo brolis pyksta.

Yanomamiečių rojuje yra vietos visiems pasaulio gyventojams. Visi ten sveiki ir gražūs. Vyrai turi ten gražias moteris, kurios jiems gimdo gražius vaikus. Tenai vis gali susitikti su giminėmis, kurie jau buvo mirę. Rojuje netrūksta jokių įrankių darbui, kaip kastuvų, kirvių, pjūklų, grėblių. Visi dirba savo darželiuose, kur augina bulves, vaisius ir kitus augalus. Niekam netrūksta duonos, medžioklė gausi laimikiais. Visi išeina medžioti, jų burtininkai dainuoja, visi gražiai nusidažę. Tad toks yanomamiečių rojus visiems gyventojams.

Yanomamietis indėnas veda dvigubą gyvenimą. Yanomamiečio pasaulis yra skirtas magijai ir sielos gyvenimui. Yanomamietis jau nuo mažens yra pratintas gyventi mistikoje. Kiekvienas yanomamietis turi savo šešėlio atspindį. Kiekvienai žmogiškai gyvybei priklauso vienas gyvulys, kuris gyvena džiunglėse. Kai žmogus suserga ir miršta, sakoma, kad prarado savo gyvulį.

katilinėje ir staigus oro srovės spaudimas paguldė ir mane. Iš katilinės užtelėjo sprogimo sukeltos dulkės ir aitrūs dūmai. Valgykloje pasidarė troškinančiai tamsu, iš virtuvės pasigirdo sužeistų žmonių šauksmas ir griūnančių daiktų trenksmas.

Lauke aplink visą virtuvės pastatą kartojo krentančių bombų sprogimai, dūžtančių stiklų žvangesys liejosi kartu su pragarišku priešlėktuvinių pabūklų garsu ir praūžiančių lėktuvų ūžesiu.

Stiprios pastato mūro sienos virpė lyg drugio krečiamos. Plaučius gniaužia oro štoka. Instinktyviai metuosi išėjimo link, ir keliais šuoliais atsirandu lauko slėptuvėje. Joje pilna subėgusių kareivių, bet nei Alberto, nei Antano, nei Vyto nesimato. Kur jie? Jie buvo už manęs eilutėje. Į mano šaukimus valgykloje nė vienas neatsiliepė, o aš iš jos išnėriau paskutinis. Greičiausiai, jie bus nubėgę į sekančią slėptuvę, arčiau kasamo tunelio.

Ramesnei akimirklai pasitaikius, pasileidžiu ir aš į ją. Kaip ir tikėjau, randu juos, manęs belaukiančius.

Lėktuvams nutolus, nutyla ir priešlėktuvinės trankymais. Aplinkui juodoja naujos, bombų išraustos, duobės. Iš sugriauto katilinės lauko verčiasi karšto vandens garai ir besiplečiančios ugnies dūmai. Pro išverstos sienos angą matosi sugriautos virtuvės vidus, sudaužyti katilai, stalai ir išmėtyti indai, tarp jų - trijų virėjų su-traiškyti kūnai, jų baltos aukštos kepurės nukritusios mirksta išsiliejusios sriubos, vandens ir kraujo klone.

Ant prie katilinės sienos atsirėmusios skeveldrų palaužtos šakos kabo sprogimo užmesta sudraskyto kareivio ranka. Ji palengva siūbuoja, užsikabinusi ant suplėšyto mūro rankovės, nukirstais pirštais teka kraujas.

Tarp nulaužtų medžio šakų ir išverstų sienos plytelių, šalia bombos išmuštos duobės guli žiauriai sudraskytas žuvusiojo kūnas. Atokiau nuo jo ilsisi jo tragedijos liudininkas - aplamdytas, tuščias katilukas. Šiurpas vaizdas laikinai nustelbia patirtą baimę ir alkį.

Tuščias katilukas grįžtame atgal ir nuskubam prie apkaše esančios dėžės. Džiuginantis radinys - dvylika didelių dėžučių jautienos mėsos konservų. Kiekvienas pasidalinam po tris dėžutes. Radiniu dalinamės su artimaisiais ir pilna burna kemšame, negalvodami apie prieš valandą užgriuvusį pavojų.

- Reikėjo nuleisti dar vieną dėžę... Tada tai būtų buvę Velykos! - pasisekimo sužadintas, kalba Antanas. Jam pritaria ir Vytas.

- Tikriausiai ten ir rūkalų buvo, - spėlioja Edvardas, kuriam visada stokoja dūmo. Pasišauna ir kiti pakartoti "kombinaciją". Pirmieji išskuba Liudas ir Vanagas, juos paseka Desantininkas, Šlubis, Antanas ir Vytas.

Edvardas, Japonas ir Adomas, nors ir labai norėtų turėti kokią dėžutę, bet į tokią pavojingą "kombinaciją" eiti nedrįsta.

Išėjusiems nepavyksta. Prie sunkvežimio randa patrulinuojančius wehrmachtiečius. Matyt, jie pasigėdo anų dviejų dėžių, ir mūsų šaliai grįžta tuščiomis rankomis.

Albertas niekaip negali išgalvoti, kaip išžvejoti į vandenį nuriedėjusias dėžutes. Griovys yra visai šalia kelio, kur vyksta nuolatinis kareivių judėjimas, ir vanduo drumz

Jei, sudeginus yanomamiečio lavoną, jo pelenai nebuvo suvalgyti ir lieka miške, tai labai erzina gyvuosius, nes pelenai liudija, kad mirusis nėra visai išnykęs. Pelenai turi būti suvalgomai mirusio giminė.

Visi mirusių lavonai yra sudeginami. Jei ligonis mirė iš ryto, tai degina po piet; jei ligonis mirė po piet, tai degina sekančią rytą. Jei mirė jų burtininkas, tai jo sudeginimo apeigos daug iškilmingesnės. Jo kūną prieš deginant išpuošia ir nudažo. Degina ant sukurto laužo. Kol liepsna dar nėra išsiplėtusi, giminės vaikščioja aplinkui laužą ir verkia. Kai tik pasirodo liepsna, pradeda šokti, meta į ugnį jo sulūžusias letis, lavonui suglaudžia rankas, deda vis daugiau medžių, kad geriau sudegtų kūnas ir pavirstų į pelenus.

Yra neprotinga ir nepriimtina pareikšti užuojautą mirusio giminėms. Galima susilaukti nemalonaus reaguavimo, nes mirusiojo skausmas neatsiskiria nuo gyvųjų. Visi mirusiojo daiktai, kurie yra nesuvalgomai, išmetami į upę. Jei nekuriuos mirusiojo kūno dalys gerai nesudega, tai burtininkas išima tuos organus ir palaidoja slaptoje džiunglių vietoje.

Dr. Ernesto Foldats, latvis, Venecuelos Valstybės universiteto biologijos profesorius, aiškina taip lavonų suvalgymą: Yanomamiečių lavonų pelenų sunaudojimas nėra vien magiška funkcija. Kadangi jų dietoje yra didelis mineralų trūkumas, todėl jie ir valgo pelenus, kad papildytų organizmą mineralais, nes praėjus tam tikram laikui, jie jaučiasi daug geriau.

Lavonų sudeginimas pas yanomamiečius yra būtinas nes tik tai tokiu būdu jų giminės gali suvalgyti jų pelenus ir išduoti mirusiam leidimą įžengti į dangų. Didžiausia yanomamiečio baimė yra ta, kad mirusio kūnas gali būti nesudegintas ir pelenai nesuvalgyti.

Dudeginus lavoną, yanomamiečiai eina tais pačiais keliais, kuriais vaikščiojo dar gyvas būdamas numirėlis. Praidami jie viską sunaikina, kas gali priminti mirusįjį.

Šio autoriaus knyga yra nepaprastai įdomi tuo, kad iki šiol niekas nėra tiek daug rašęs apie jų gyvenimą. Yanomamos gentis yra sena ir minima apie tris šimtus metų. Yanomamiečių naujos genties spalva yra balta, nes jie šio šimtmečio pradžioje jau buvo susimaišę su olandų ir portugalų prekybininkais. Šioje knygoje indėnų aprašymą davė viena Venezuelos gyventojas, kuri buvo indėnų pagrobta. Ji išgyveno su jais 23 metus. Daug kartų ji stengėsi pabėgti. Vieną kartą išbėgusi, septynių mėnesių išgyveno pati viena džiunglėse, kol priėjo kitą indėnų gyvenvietę ir ten pasidavė. Šiandieną ji padeda misijonieriams, nes moka indėnų kalbą.

linas, sunku žinoti, kur tos dėžutės dabar yra.

Temstant, visa kuopa atskirom grupėm išeinam nakties darbams į pirmąsias kovų linijas kasti apkasas. Pro belaisvių stovyklą, pro vis tebekabančius pakaruoklius, pro nakties ūkanose skęstančią "Piramidę", laukų takais pasukam seniai eiton Rahmelio pusėn. Po pusvalandžio, su nakties maskuojančia tamsa įeinam į daugelį kartų lankyta mišką. Šlapiais, pro medžių tankmes vinguriuojančiais takais palengva leidžiamės žemyn į ilgą, nuolaidžią pakalnę. Griežtai uždrausta rūkyti ir kalbėti. Įsakymas laikytis ypatingos tylos. Mūsų grupę veda Gefreiteris ir Varnagė. Jiedu ginkluoti šautuvais, o mes kirkom ir kas-tuvais.

Praeinam pro kadaise mūsų statytus bunkerius. Juose pilna poilsui iš pirmųjų linijų atėjusių kareivių. Mūsų grupės vadovavimą perima vienas iš bunkeriuose esančių puskarininkų. Jo nurodymu, iš jau mums pažįstamos vietos pasukam į dešinę nueinančią miško lygumą Pucko įlankos pusėn. Prainame pro stiprius sargybų postus, pro apkasuose budinčius kareivius.

Nakties tamsoje, medžių prieglobstyje matyti daugelis baltas kryžiais paženklintų tankų ir kitokių važiuočių. Prie jų budi jų igulos. Jie ilsisi sukritę ant šlapių miško samanų. Puskarininkas aiškina, kad mes esame pirmoje fronto kautynių linijoje, iki pirmųjų kovos apkasų yra tik apie du šimtai metrų. Mūsų uždavinys - iškasti jungiamuosius apkasus tarp pirmosios ir antrosios apkasų linijos. Kiekvienas turime iškasti dešimties žingsnių tarpą. Pakartotinai įsako laikytis griežtos tylos ir nerūkyti.

Imamės darbo. Minkštas miško smėlis su smulkaus žvirgždo priemaiša ir daugybe arčiau augančių medžių šaknų. Sunku išlaikyti visiška tylą. Nuo pasitaikančių akmenukų ir šaknų girdėti kastuvo barškėjimas, kuris erzina nakties dramsčia nakties ramybę. Kairėje, virš Dancigo ir Gdynės verda arši, nuolatinė ginklų dvikova. Virš Rahmelio girdisi tik rusų žvalgybinių lėktuvų urzgesys ir kažkur manevruojančių tankų triukšmas. Tai vienur, tai kitur sušvinta lėktuvų išmestos raketos.

Iš tolimos atplaukiančios gaisrų pašvaistės žaidžia naktįje snaudžiančiais medžių veidais. Pro palkšvas debesų proprašas bėga išsiprausęs mėnulis, nuo pajūrio atplaukia tankus priešlėktuvinių pabūklų trenksmas.

Pasigirsta rusų žvalgybinių lėktuvų artėjimas, tai vadinamieji "starkai". Jie išsiskiriančiu motorų plerpiu lengvai atpažįstami nuo naikintuvų ir bombonešių motorų ūžesio. Dėl savotiško manevravimo metodo jie yra gana pavojingi, kada nakties tamsoje išjungę motorus, jie lyg šikšnosparniai planiruodami iš nedidelio aukščio atdžiai stebi ir kiekvieną judesį ar garsą atakuoja kulkos - vaidžių ugnimi. Vokiečiai juos vadina "Stark", o mes tiesiog starkais. Dienos metu jokiose operacijose jų nematyti jie tenaudojami naktimis artimų fronto užnugarių žvalgybai.

Pirmosios apkasų linijos eina miško pakraščiu, už jų plati, pelkėta, krūmais apaugusi žemuma, nusitęsusi iki Pucko įlankos. Ši barą ginančių kareivių tvirtinimu, rusai jau antroje pusėje pelkių.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Kauno senamiestis, Rotušės Aikštės dalis

TRAGIŠKAI ŽUVO ŽYMŲS MENININKAI

Neskelbiant tragiško įvykio aplinkybių vietinėje spaudoje, kol kas tik pranešama, kad nelaimingai žuvo skulptoriai Lionginas Garla, Vytautas Juzikėnas, aktorius Vidmantas Kereminas, M.K. Čiurlionio Vidurinės Meno Mokyklos mokytoja Gražina Navasaitienė, tos pat Mokyklos mokytoja Veronika Panikienė, Paminklų Konservavimo Kauno Skyriaus vyr. architekto Liudviko Aksimiliausko sūnus.

MIRĖ MUZ. K. GRIAUZDĖ

Birželio 1 d. mirė muz. Klemensas Griauzdė, 78 m. Jis mokėsi Kauno Muzikos Mokykloje 1926-28 m. Mokytojo gimnazijose, vadovavo chorams. 1941 m. Kauno Konservatorijoje baigė kompozicijos klasę. Vadovavo studentų chorams Kaune, Vilniaus technikos fakultetų chorams. Nuo 1949 m. persikėlė į Klaipėdą, kur vadovavo Muzikos Mokyklai ir Klaipėdos Teatro muzikai. Parašė muzikos fortepijonui ir nemažai dainų chorams. Populiarios išliko "Žvejo daina", "Alutis", "Lionellus roviau", "Sutems tamsi naktuzėlė", "Rytoj šventė išmiegosiu", "Sutemo naktis", "Baltija". Jam pavyko išauginti keletą žymių chorų.

KODĖL SVEČIAI NEPASISTENGIA BŪTI MANDAGŲ?

Atrodo, jeigu kas pakviestų dalyvauti poezijos vakare svetimos tautos kūrėją, tai jis, originalia kalba perskaityęs savo kūrinį publikai, pasistengtų, kad būtų perskaitytas ir vertimas atitinka ma kalba, ar bent jau išdailinti lapeliai su atspausdintu teksto vertimu.

Jokios tokios kurtuazijos neparodo prisiplakę prie "Poezijos Pavasario" programos rusų okupantų poetai. Šiais metais jų buvo pažymėtinas skaičius. Iš jų tik vienas paskaitė gražią lietu-

vių kalba. Taigi, o kiti - nežino dar kaip elgtis svečiuose....

SUIMTA JADVYGA BIELIAUSKIENĖ

Suimta Jadvyga Bieliauskiene Garliavoje /Kauno apskr./ praeitų metų lapkričio mėn. pabaigoje/, laikoma Vilniaus saugumo izoliatoriuje.

Ji kaltinama už Garliavos moksleivių religinio būrelio organizavimą, parašų rinkimą po tikinčiųjų pareiškimais, skundo rašymą Kauno prokurorui dėl vaikų neteisėtų tardymų ir t.t./Nors, pagal konstituciją, ji turėjo teisę tai daryti/. Jai grėsią už tai 7 m. kalėjimo.

Saugume ją tardė Pilenis ir Urbonas. Ar tik nepersistengia saviškai?...

PANEVŽIJE NAUJAS LINŲ FABRIKAS

"Linų Pluoštas" vadinasi naujas linų fabrikas, kuriam paskirta 22 hektarai ploto. Jame per dieną perdirba 7,5 tonas pluošto ir išmirkio 16,5 tonas lino stiebelių. Jis randasi Panevėžio pramoninėje dalyje.

JAUNŲJŲ LIAUDIES MEISTRŲ SĄSKRYDIS

Birštone buvo surengtas jaunųjų liaudiesmeistrų sąskrydis. Ta proga Birštono Kraštotyros Muziejuje buvo atidaryta Kauno jaunųjų liaudies meistrų darbų paroda.

JAU RUOŠIA PAŠARUS

Bendraukiuose ir kitur vyksta pašarų ruošimas, nes nušienauta, kaip rašoma, daugiau kaip trys ketvirtadaliai sėtos ir natūralios žolės. Utenos žemdirbiai ypatingai stengiasi mažais traktoriais nušienauti gyventojų pievas, ruošia žemę miestiečių kolektyvinuose soduose. Susiprato, ir išsiko-vojo tokiems darbams praktiškesnių, mažesnių traktorių.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LITUVIŠKAI

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

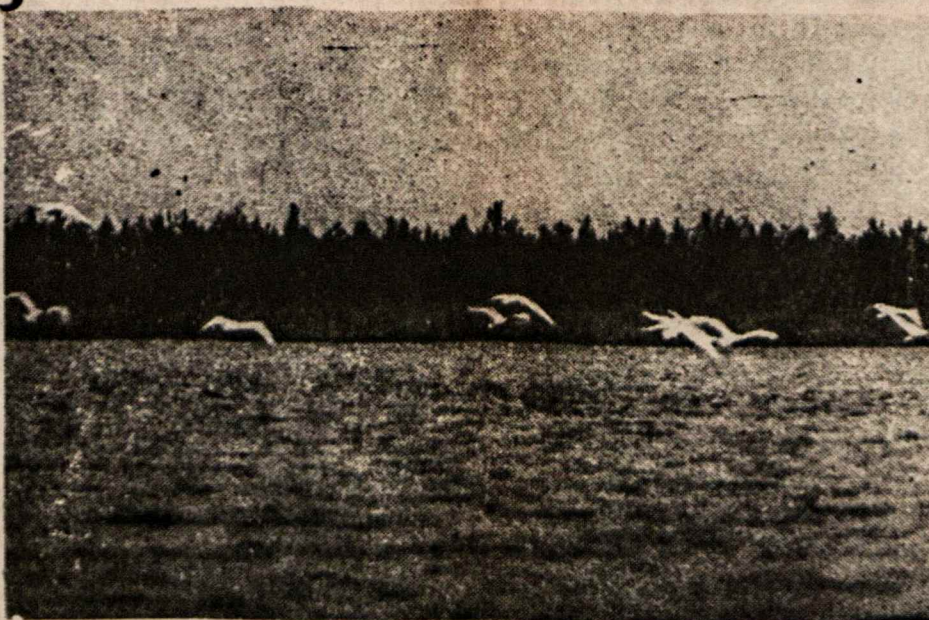
London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Žuvinto rezervatas, 5½ tūkstančio hektarų. Čia kasmet atskrenda daug gulbių, kirų, ančių, gandrų ir kt. paukščių. Draustinyje talkina didelis būrys Vilniaus Pedagoginio Instituto Gamtos ir Geografijos Fakulteto studentų, stebint paukščių gyvenimą ir juos žieduojant.

Tikros Gyvenimo Istorijos

Yra trys alkoholikos tipai:

1. **Neurotikas.** /Kai kurie buvo neurotikai, prieš pradedant gerti, kiti pasidarė tokie per nesaikingą gėrimą/ Neurozė yra tikra jų alkoholizmo priežastis dalis Nesvarbu, kas išsivystė pirma. Tokie sudaro apie 80% visų alkoholikų.

2. **Paprastas narkomanas.** Šitie individai neturi neurozės, bet vistiek nesugeba kontroliuoti savo girtavimo, nežiūrindami kiek stengiasi. Jie sudaro maždaug 15% visų alkoholikų.

3. **Psichopatas.** Šie asmenys turi protinę ligą, kartu su alkoholizmu. Tokie sudaro maždaug 5% visų alkoholikų. Sekantis logiškas klausimas yra ar alkoholikas atsakingas už savo besaikį gėrimą?

Į tai neįmanoma atsakyti dogmatiškai. Pilnesnį analizavimą turime palikti platesniems rašiniams, negu šis straipsnis. Dabar pakanka pabrėžti puikią Father Ford'o išvadą apie moralinę atsakomybę alkoholizme: "Tipingas alkoholikas yra sergantis kūnu, protu ir siela, ir dažniausiai negali nustoti gerti be pagalbos. Jo atsakomybė paprastai žymiai sumažėja, bet kiekvienas alkoholikas kiekviename savo gėrimo laipsnyje ir net kiekvienas jo gėrimo veiksmas turi būti atskirai sprendžiamas". Kitaip tariant, reikia svarstyti kiekvieno alkoholikos atsakomybę atskirai.

Viena iš žalingiausių nuomonių, kuri pasidarė tikra kliūtis alkoholizmo problemos sprendime yra žmonių nenoras prisipažinti, kad jie turi tokią problemą. Lyg tie paukščiai štrausai, iškisę galvą į smėlį, jie slepiasi nuo tos gėdos ir šelmoje ir darbe ar organizacijoje. Taip, visi nulenkę galvas, užsimerkę, kukliai šnabžda "Mes neturime jokios problemos".

Dėl kažkokio keisto nesusipratimo žmonės geriau norėtų būti vadinami bet kokiais kitais vardais, tik ne alkoholikos. Ir de ja, tik su p r a s d a m i alkoholizma, jie gali prisipažinti, kad turi tą problemą. Ši problema turi būti iškelta į viešumą, kaip ir painformuota apie terapiją šiai ligai gydyti.

Praeityje buvo 3 pagrindinės grupės, prisidėjusios prie alkoholizmo gydymo: daktarai, psichiatrai ir dvasiškiai. Daktarai seniau ir alkoholizma žiūrėjo tik iš fizinio taško. Dar ir šiandieną yra tokių, kurie turi vilties, kad bus surasta tabletė ar injekcija, ar hormonas, kuris išgydys alkoholizma. Mes tuo netikime. Medicina kol kas tepagydo apie 2.1% alkoholikų. Psichiatrai praeityje gydė alkoholizma tik kaip proto ligą, ir tik maždaug 3% iš tokių alkoholikų pacientų išlieka blaivūs. Dvasiškiai, kunigai beveik visais atvejais praeityje priešdavo prieš alkoholiko iš moralinės pusės manydami, kad alkoholizmas yra tik moralinė kondicija. Nors mes nežinome visų išgyjimo atvejų per Dievo malonę, bet beveik visi kunigai pritarė, kad jų pasisekimai gydyti alkoholika yra nesėkmingi.

Kodėl per tiek metų ir su geriausiais profesionalų priežiūra tiek mažai alkoholikų atsiekia ir išlaiko blaivybę? Reikia pirmiausiai pažūrėti, kaip jie prieina prie šios problemos. Ką sako daktarai alkoholikui, kuris ateina prašydamas patarimo ir pagalbos? - "Jeigu tu nenustosi gerti, tu mirsi". Kaip tik alkoholikas šito ir bijo! Tai jis, išėjęs iš daktaro kabineto dar daugiau sumišęs ir pilnas baimės galvoja, kad tik čerikutė sumažins mirties baimę ir todėl vėl geria.

Ką psichiatras pataria alkoholikui? - "Jeigu nenustosi gerti, tu išiesi iš proto". Daug kartų kaip tik šito alkoholikas bijojo: gal jau jis yra buvęs porą kartų psichiatrinėje ligoninės skyriuje? Ir kad beprotybė būtų labiau pakenčiama, jis savo sumišime ir baimėje, ieškodamas apsaugos, vėl geria.

Visais šiais atvejais alkoholikos besaikis gėrimas tik padidėjo. Alkoholikas pasidarė dar baugštesnis. Jis gėrė dar daugiau, norėdamas visa tai pamiršti, nematyti, ne-girdėti.

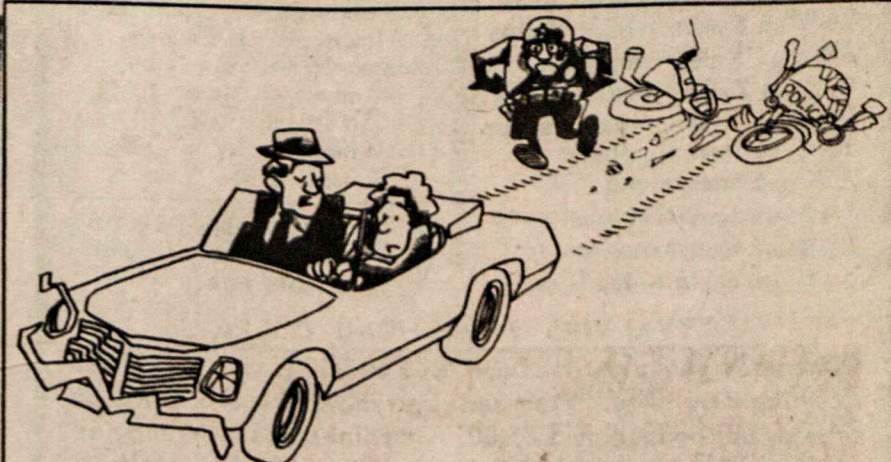
CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albabel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

**LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA**

**KREMI
VEIDRODŽIAI**

"Pasakyk teisybę sakyk, kad esi sumišusi."

NATIONAL ENQUIRER

Kodėl ALCOHOLICS ANONYMOUS turi pasisekimą? Manome todėl, kad jie laikosi penkių principų ir sako, kad: 1. Alkoholizmas yra fizinė, protinė ir dvasinė liga, ir AA tvirtina, kad jeigu nebus sureguliuota visa asmenybė ši - tose trijose srityse, nebus nuolatinės blaivybės. 2. Alkoholiko pasitikėjimą gali gauti tik tai buvęs alkoholikas. AA nariai tvirtina, kad sugebėjimas sukurti šį "pasitikėjimo kontaktą" yra Visagalio duota dovana visiems pasveikusiems alkoholikams. Čia baimė pakeista tikėjimu savimi ir savo bendro likimo draugais. 3. AA gilus įsitikinimas, kad "kartą alkoholikas, visada būsi alkoholikas" yra teisinga prielaida, kuri su dabartiniu alkoholizmo pažinimu yra daug kartų patvirtinta tiesa. Alkoholizmas gali būti sulaikytas, bet ne išgydytas. /Panašiai kaip cukraligė, alergija ir t.t./ 4. AA galutinis siekimas saugumo ir blaivybės galų gale veda prie Didesnės Jėgos pripažinimo. Vieni ją vadina Dievu, kiti - kitaip, bet tai Jėgai visiškai atsiduodama. 5. Šiuo metu vartojama "grupinė terapija" tik kai kuriais bruožais tepanasi į AA. AA yra nieko nekainuojanti, paprasta alkoholikų savitarpinės pagalbos programa. Tos programos šerdis yra Dvylika Žingsnių. Jie paprasti, tvirti, o jų pagrindinis turinys yra įsitikinimas, kad tik alkoholikas gali p i l n a i suprasti kitą alkoholika. Taip, kaip toje pasakėlėje apie berniuką, kuris nedrąsiai klausia pardavėjo: "Ponas, aš noriu pirkti šuniuką. Kiek kainuoja vienas?" - "Dešimt dolerių", - atsakė pardavėjas. Berniukas nusiminė: "Aš turiu tik \$2. Girdėjau, kad jūs turite vieną šlubą šuniuką. Kiek už jį norite?" - "Bet tas šuniukas niekada gerai nevaikščios, tau jis nepatiks". Tada berniukas parodė pardavėjui savo suveržtą kojelę: "Aš irgi nelabai gerai vaikščioju ir todėl noriu kaip tik tokio šuniuko. Jį reikės tik gerai prižiūrėti, kol jis pripras prie savo kojelės. Man irgi to reikėjo".

Šiandien virš milijono vyrų ir moterų yra blaivūs todėl, kad kas nors suprato jų problemą. Tai yra didžiausias AA nuopelnas. Deimantė /Versta iš "Sobriety & Beyond" /

BANDYK ANTRĄJĮ DERLIŲ

ŽALIANYKŠTIS

Kai kurie daržų mėgėjai jau džiaugiasi savo darbo vaisiais ir ragauja salotas, svogūnus, ridikėlius. Dabar yra pats tinkamiausias laikas pradėti antrąją sėją ar sodinimą, kad daržas ar darželis būtų našus ir vėlyvą vasarą, ir ankstyvą rudenį.

Kaip geriausiai įvykdyti antrąją sėją?

Vietoje jau suvalgytų salotų, galima sėti pupeles. Pupeles pasėkite kas antrą ar trečią savaitę, maždaug iki vidurvasario, ir taip turėsite šviežių pupelių ne tik sezono metu, bet jų užteks ir užšaldymui. Geriausia sėti, kai vienoje eilėje pasėtos išleidžia po kelis lapus, - tada sėti antrąją jų eilę. Pakaitaliokite žalias pupeles su geltonosiomis.

Salotos ir špinatai mūsų klimato auga geriausiai pavasarį ir rudenį. Pabandykite gerai augančias šiltą vasarą daržoves, kaip New Zealand špinatus, Malabar špinatus arba Tampala. Taip pat gerai auga ne tik vasarą, bet ir rudenį iki šalnos "Swiss chard" rūšys - "Burpee's Rhubarb chard", Fordbook Giant ir Perpetual. "Rhubarb chard" atrodo dekoratyviai - verta auginti vien dėl išvaizdos, o jo raudoni kotai - malonūs valgyti.

Rudens patiekalams sėkite daržoves, kurios geriausiai suauga ir skaniausios vėsioje ore - tai Briuselio kopūstėliai, kopūstai, žiediniai kopūstai - kalafijorai. Liepos mėnuo - labai geras laikas sėti antrą kartą vieton pavasarių daržovių.

Ridikėliai, minkštos salotos ir špinatai gerai auga vėsiojoje temperatūroje ir auga labai greitai. Tad rugpjūčio mėnesį galima vėl juos pasėti. Vėlyvam sezonui taip pat tinka sėti kinietiškus kopūstus, kurių lapai gali būti valgomi ir nevirt, pagaminami kaip salotos.

Svarbu:

- Prieš sėjant antrą derlių, paskaidiuoti dienas, kiek jų reikia, kad daržovės spėtų užaugti iki šalų.
- Prižiūrėti, kad žemė būtų visą laiką vienodai drėkinama, kol daigai paauga. Šiltos vasaros metu reikia saugoti, kad dar silpni daigeliai, kurie nepakelia nė trumpos sausros, nenunyktų ir laistyti juos taip dažnai, kaip reikia.
- Tinkamai išretinti išdygusius, išravėti žoles ir daigams gerai suaugus, papurenti žemę aplink juos.
- Taip išnaudosite savo daržą, kad ir nedidelio, žemę ir džiaugsitės naujomis daržovėmis. Skanaus!

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½ % už 90 dienų term. indėl.
8½ % už 6 mėn. term. indėlius
8½ % už 1 metų term. indėlius
9 % už 2 metų term. indėlius
9½ % už 3 metų term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7½ % už specialią taup. s-tą
7½ % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10¼ %
2 metų 11½ %
3 metų 12½ %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų: 10½ %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 34 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

PRIMKIME I NAKVYNĘ

LIEPOS 16-17 d.d. į Toronto miestą atvyks 120 Jaunimo Kongreso atstovų. Kas galėtų priimti juos nakvynėn, praneškite Irenai Petruskienei tel: 535-3847.

REIKŠMINGAS AUKŲ PASKIRSTYMAS

LIETUVIŲ NAMŲ Valdyba paskirstė aukas: "Maironio" Mokyklai - \$1.500; po \$1200 - "Atžalynui" ir "Gintarui"; australiečių lietuvių sportininkų priėmimui - \$1000; "Romuvos" stovyklavietei ir sukaktuvinėi skautų stovyklai - \$700; po \$500, - PLJ Sąjungai, Sporto Klubui "Vytiš", Vasario 16 Gimnazijai; po \$400, - Teatrui "Aitvaras", Šachmatininkų Klubui Tautos Fondui, chorams "Volungė", "Aidas" ir LN Dainos Vienetui; po \$300, - laikraščiams "Nepriklausoma Lietuva", "Speak-Up", "Tėviškės Žiburiams"; Studentų Klubui TULSK; po \$200, - plokštelei "Dainelės lopšiu ir vaikams", raš. J. Kraliausko knygai išleisti, ledo ritulio komandai, sol. S. Žiemelytės plokštelei, vaikų laikraščiui "Eglutė", Lietuvių Vaikų Namų darželiui, Sporto Klubui "Aušra", PLD lėšoms telkti komitetui, Lietuvių Žurnalistų Sąjungai; \$175, - Jūrininkystės Knygos Fondui; \$150, - "Skautų Aidiui"; po \$100, - Kanados Lietuvių Fondui, Kanados Sporto Apygardai, Londono "Taurui", Golfo Klubui, jubiliejinei stovyklai "Aušra", Can. Cancer Society. Iš viso - \$13.725. Čekius raginama atsimti Lietuvių Namų raštinėje.

SUKAKTUVINĖ SKAUTŲ STOVYKLA WOODLAND CAMP TRAILS

Apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto, netoli AUROS miestelio įvyks Sukaktuvinė Skautų Stovykla, nes suėjo 65 metai nuo lietuvių skautų organizacijos įkūrimo, 50 metų nuo skautybės įkūrėjo lordo Baden-Powell lankymosi nepriklausomoje Lietuvoje, 100 metų nuo "Aušros" pasirodymo ir 50 m. nuo Dariaus - Girėno transatlantinio skrydžio Lietuvon.

Stovykla skautai ir skaitės iš Kanados, JAV, Anglijos, V. Vokietijos, Brazilijos ir Australijos.

Prieš 30 metų buvo pirmoji lietuvių skautų sukaktuvinė stovykla Kanadoje, Niagara on-the-Lake.

Šiemet Sukaktuvinė Stovykla prasideda LIEPOS 31 d. sekmadienį, šeštadienį, liepos 30 d. atvyksta vadovai, vės pasiruošti priimti stovyklautojus.

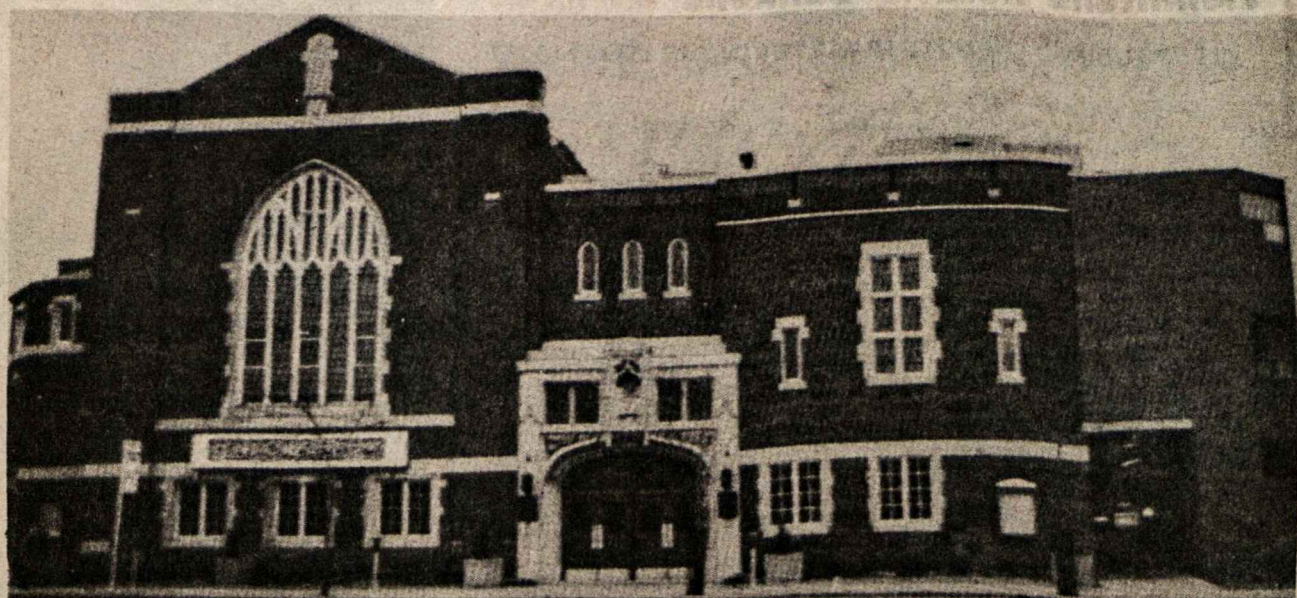
Kas dar vėluoja - raginami ko skubiausiai registruotis.

LIETUVIS GYDYTOJAS ATIDARE KABINETĄ

Dr. Mikas VALADKA atidarė savo gydymo kabinetą 2299 Dundas St. W., Suite 206, Toronto, Ont.

Medicinos mokslus jis baigė Vokietijoje, Wuerzburgo Universitete, kur nuvyko 1974 m. gavęs Toronto Universitete biologijos ir fiziologijos bakalauro laipsnį.

Išlaikęs Vokietijoje egzaminus, gavo teisę pradėti gydytojo praktiką Kanadoje ir JAV. Dirbęs pusantrų metų Šv. Juozapo ligoninėje Toronte, 1982 m. išlaikė du egzaminus ir gavo teisę visoje Kanadoje dirbti ligoninėse ir privačiai. Jaunystėje buvo skautu, priklausė "Gintaro" Ansamblui. Vedė D. Balsytę, augina 3 vaikus.

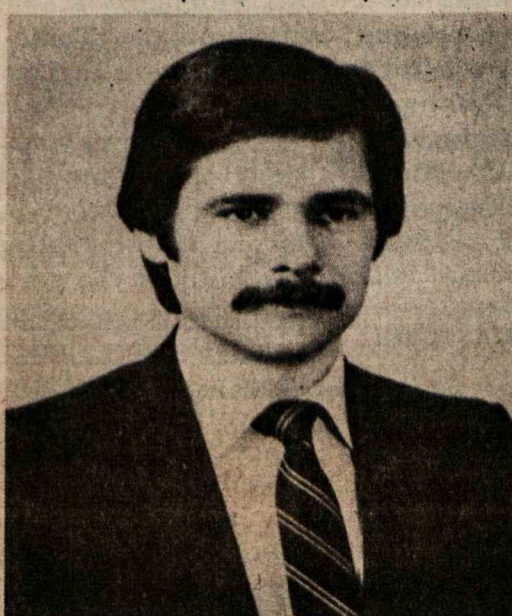

Dabartiniai Lietuvių Namai, kuriuose nuo 1973 m. įsikūrė PARAMA

PARAMAI 30 METŲ

Vald. pirm. H. Stepaitis

Sekr. E. Birgiolas

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas PARAMA, savo veiklos 30 minėdamas, išspausdino apžvalginį leidinį. Visiems yra malonu prisiminti kuklią pradžią, šios organizacijos ir dar maloniau matyti jos tiesiog stebėtiną augimą.

"Paramos" V-os pirmi ninkas H. Stepaitis leidinio apžvalginame straipsnyje rašo, kad 1948-49 metais, atlikę įvairias darbo sutartis, naujieji lietuviai imigrantai pradėjo rinktis Toronte ir už 3-jų metų įsigijo Toronto Lietuvių Namus.

"Tuo pačiu laiku išryškėjo labai svarbus reikšmingas turėti savo finansinę instituciją, kuri galėtų padėti piniginiuose reikaluose, nes būnant naujais ateiviais beveik neįmanoma gauti paskolų iš vietinių bankų. Naujų ateivių tarpe ir kilo mintis steigti kredito kooperatyvą pagal jau veikiantį ukrainiečių, lenkų ir kitų pavyzdį.

Pirmasis visuotinis susirinkimas įvyko 1953 m. sausio mėn. 17 d., kuriame buvo išrinkta valdyba, kredito ir priežiūros komitetai. Už mėnesio pradėtos operacijos vienu vakaru į savaitę LIETUVIŲ NAMUOSE Dundas ir Ossington gatvių kampe. Už trijų metų įvesta čekių sistema ir bankinės operacijos jau vyko penkias dienas į savaitę.

Šiandien su pasididžiavimu galima mesti žvilgsnį atgal į prabėgusius 30 metų, kai pirmų metų 1953/ operacijos buvo užbaigtos su nevisai pilnais trisdešimt

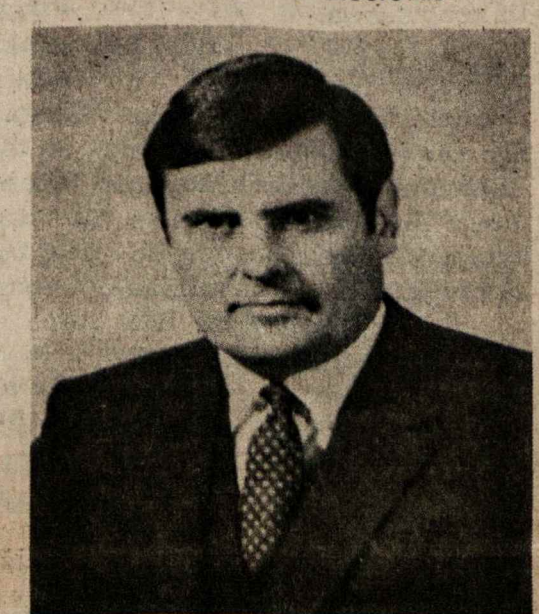
P
A
R
A
M
O
S

V
A
L
D
Y
B
O
S

N
A
R
I
A
I

Vicepirm. V. Aušrotas

Ild. S. Masionis

Narys O. Delkus

Baigdamas, p-kas H. Stepaitis nuoširdžiai dėkoja visiems nariams, "be kurių pasitikėjimo ir lojalumo tokio gražaus augimo ir veikimo neturėtume".

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.
Narys of "Better Business" Bureau

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9:30-1

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 8½ %
180-185 d. term. ind. 8½ %
Term. ind. 1 metų 8½ %
Term. ind. 2 metų 9 %
Term. ind. 3 metų 9½ %
Pensijų s-tą 10 %
Spec. taup. s-tą 7½ %
Taupomųjų s-tą 7½ %
Depozitų-čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 12 %
Mortgičius nuo 10½%-12½%

ANAPILYJE SKYRIŲ VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

PAMINĖS LIUTERIO 500 M. GIMIMO SUKAKTĮ

Lietuvių Evangelikų-Liuteronų Išganytojo Parapijoje LIEPOS 10 d., sekmadienį pamaldos vyks 11.15 v. Dailaus kun. J. Urdzė ir teologijos studentas V. Grigužis iš Vokietijos. Bus paminėta Liuterio 500 m. gimimo sukaktis. Po pamaldų vyks Lietuvių Namuose svečių priėmimas.

Liepos 17 d. šventovėje pamaldų nebus, nes Moterų Draugija rengia išvyką Clairville Parke, Orchardview rajone. Pradžią su pamaldom 11 val. r. Po to bus bendri pietūs, jaunimo sportas, loterija.

• LIETUVIŲ NAMŲ buhalterė, "Aitvaro" Teatro režisorė ir aktorė Aldona Dargytė - Byszkiewicz išvyko 1 savaitę į Calgary. Ten vyks daugiakultūrio teatro draugijos suvažiavimas, kuriame ji atstovaus Ontario provinciją ir atliks vieną pagrindinių vaidmenų statoma me veikale.

V-TOJO KONGRESO ATSTOVAI BUS VISŲ MŪSŲ SUTIKTI TORONTE

LIEPOS 16 d., LIETUVIŲ NAMŲ Karaliaus Mindaugo Menėje vyks neeilinė programa, nes į renginį atvyks Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai. Programa jė bus išskilmingai pristatyti publikai, Toronto "Volungė" vad. muz. Dalios Viskontienės, atliks naują estradinį dainų, harmonizuotų muz. Jono Golvėdo, bus įteiktos premijos laimėjusiems V PLJK Vaikų Meno Konkursą/vyks ir jų darbų paroda.

Šalia viso to - gros puikus orkestras, bus patiekta šiltas maistas, veiks loterija. Kainos prieinamos.

LIEPOS 17 d. -iškilmingos mišios Prisikėlimo Parapijos šventovėje, o nuo 2 val. p.p. -7 val. v. Toronto SA LOJE "Wards Island"-gugūžinė. Čia vyks grupiniai lietuviški žaidimai, sportas ir kt. Įėjimas veltui.

Kviečiami visi atvykti ir atsinešti savo užkandžius. Bus galima gauti švelniųjų gėrimų.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK I LIETUVIŲ A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

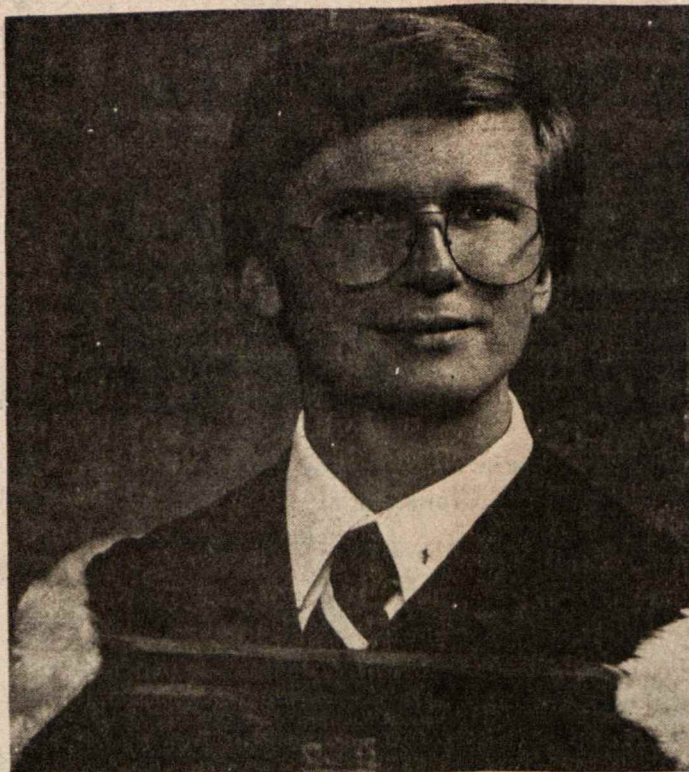
Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6 %
santapus 7.75 %
kasdienines palūkanas
už santaupas 7 %
term. depoz. 1 m. 9.5 %
term. depoz. 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 9.5 %
90 dienų depozitus 9.25 %

IMAME UŽ:
neklint. turto pask. 11 %
asmeninės paskolas 13 1/2 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadienį
nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

Antanas INTAS

Eleonora INTIENĖ

INTAS Antanas, Eleonoros ir Juozo Intų sūnus, baigė šiemet McGill Universitetą ir birželio 8 d. jam buvo įteiktas Bachelor of Commerce žymuo. Mokslo studijas Antanas pasiryžęs gylinti Toronto Universitete ir jau persikėlė gyventi į Toronto miestą.

INTIENĖ Eleonorą, diplomuota mokytoja, pasiryžusi imti vakarinius filosofijos mokslo kursus, kurie truko 9 metus Concordia Universitete, juos baigė. Šiemet, birželio 19 d., ji gavo Bachelor of Arts/major Philosophy / žymenį cum laude.

Šeima ir draugai surengė subuvimą sodelyje, kur ji buvo pagerbta ir pasveikinta su šampanu.

Leonardas Intas, sūnus, buvo atvykęs iš Edmontono pasveikinti motiną. Ten jis gyvena ir dirba jau 5 metus.

Į tą pobūvį iš Hamiltono buvo atvykusi jos ilgų metų draugė Elena Norkienė.

Sveikiname abu diplomantus!

DIPLOMUOTA MOKYTOJA

Laura HABERL/Kiniauskaitė, Vinco ir Mary-Salomės Kiniauskų trečioji dukutė Calgary U-te gavo "Bachelor of Education" laipsnį su atžymėjimu. Ji ten dirba vienoje mokykloje, Laura gimus ir augus Montrealyje, išvyko prieš 4 metus. Tėvai dabar gyvena Portage La Prairie Manitoboj. M. Kiniauskienė yra sesuo Tony Yaunish, Šv. Kazimiero parapijos Komiteto veikėjo.

BAIGIAMOJI KLASĖ. Iš kairės: Lana Lukoševičiūtė, Dana Mickutė, Kristina Čičinskaitė, Aida Lukoševičiūtė, Vytenis Jurkus, Markus Niedvaras, Andrea Celteriūtė ir Marius Valinskas.

Sėdi mokytojai: L. Staškevičius, Mokyklos vedėja M. Jonynienė, Ses. Palmyra

Abi nuotr. R. Otto

JULIJOS ADAMONYTĖS KLASĖ: II, III ir V skyriai. Iš kairės: Raimundas Verbyla, Adria Mc Vicar, Andrius Valka, Aleksandras Šablauškas, Caren Jakubonytė, Romas Otto Jr., Kristina Baršauskaitė, Gloria Zabelaitė.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORŲ SEZONĄ UŽBAIGIANT

Prieš galutinai išeinant taip užpelnytoms vasaros atostogoms, mūsų choras atžymėjo keletą minėtų gairių.

Visų pirmiausiai, gegužės 22 d. Aušros Vartų Vyrų Choras davė gana puikų koncertą, kurio klausėsi geras būrys montrealiečių ir skaitlingi svečiai, suvažiavę iš įvairių Kanados ir JAV lietuviškųjų kolonijų. Proga - Montrealio L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos suruoštas visos Š. Amerikos šaulių rinkinių vadovų sąskrydis. Dėka mūsų montrealiečių šaulių vadovybės, AV Parapijos Vyrų Choras tars iš naujo atgimė. Perilgai jau jis buvo užsnūdęs neveiklos letargu. Taigi, dėka jų, mūsų vyrai vėl parodė ir pademonstravo, ką gali atlikti pora tuzinų pasižventusių vyrų dainininkų. Negalima praeiti neminėjus mūsų mielosios lietuviškosios dainos puoselėtojos - Mmės M. Roch. Tai ji ir šį kartą - kaip kitados - per keletą repeticijų vėl nupurtė nuo mūsų dainavimo technikos jau nusėdusias dulkes.

Užbaigus šį koncertą, maestro Mmės Roch tapo tikrai nelauktai, bet užtarnautai didžiai pagerbta. Iš JAV atvykęs svečias prof. V.A. Mantautas, kalbėdamas nepaprastai puikiai lotynų kalba, įteikė mūsų mielai muzikai žymenį - padėkos lapą už jos nuopelnus lietuviškai muzikai, o tuo pačiu ir kultūrai.

Kitas - stambesnis įvykis - BIRŽELIO tragiškų įvykių TRĖMIMŲ paminėjimas Dominijos skvere birželio 14 d. Čia, drauge su broliškomis latvių ir estų tautomis buvo surengtas iškilmingas mitingas prie cenotafo. Kalbėjo visų 3-jų Baltijos tautų atstovai ir svečiai iš mums draugiškos ukrainiečių tautos.

Sekė bendros pamaldos Mary Queen of the World katedroje. Čia vėl pasirodė mūsų Aušros Vartų mišrusis choras, vad. Mmės Roch. Išpūdingai buvo sugiedotos 3 giesmės - "Marija, Marija" - Naujalis, "Malda už Tėvynę" - Dambrausko ir "Tėve Mū-

su" - Gruodžio. Mūsų mieliai šauliai, kaip visuomet, šauniai uniformuoti, sudarė visiems atsilankiusiems, iškilmingą įspūdį.

Galtausiai, birželio 19 d., mūsų šventovės skliautais naidėjo paskutiniai mišrus choro giesmių akordai. Tuo po 11 val. pamaldų, salę užpildė AV Parapijos Choro, mergaičių choro "Pavasario" dainininkės ir dainininkai su šeimomis ir svečiais. Jaukiame atmosferoje buvo vaišinamasi gana plataus pasirinkimo gėrimais, užkandžiau jant gerai paruoštais patiekalais ir pyragais. Bet pirmiausiai - buvo pagerbti du jaunieji - Antanas Mickus iš AV Choro ir Teresė Keršytė iš "Pavasario" Mergaičių Choro. Jiedu ruošiasi svarbiu moterystės luomui, kurio išklmės įvyks rugpjūčio 13 d. Ta proga jaunajai porelei buvo įteikta puiki dovanėlė - rankų darbo lietuviška porėlė. Sugiedota "Ilgiausių Metų", pareikšta geriausių linkėjimų. Dar ilgai dainavo po to visi pakaitomis, o ypač vyrai - duetas ir kvartetus...

Taip baigėsi vėl vienas našus, produktingas Montrealio chorų sezonas. Po didžiū balandžio mėnesio iškilmių Šv. Kazimiero Parapijos 75-jų proga, jaučiamės šių metų pirmąją pusę tikrai gerai praleidę...

Tad - iki rudens sezono repeticijų - visiems gerų vasaros atostogų!!!

D.N. Baltrukonis

NEPRALEISKIME PROGOS:

● BALTIJOS Skautų Stovykla vyks nuo LIEPŲ 30 d. iki RUGPJŪČIO 6 d.

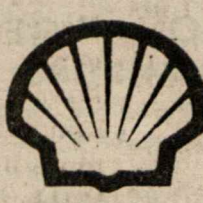
Registruotis pas Rimą Piečaitį, tel: 767-8779.

● JUBILIEJINĖ STOVYKLA vyks Torontė RUGPJŪČIO 7 - 13 d.d. Užsirašyti pas Dainių Piečaitį tel: 767-8779 arba Daivą Piečaitę tel: 767-4690.

DĖMESIO

SOL. GINOS ČAPKAUSKIENĖS PLOKŠTELES IŠ ANKSTO UŽSISAKIUSIEJI GALI ATSIIMTI AUŠROS VARTŲ SPAUDOS KIOSKE PAS Juozą Šiaučiulį

SELF SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS
- SUTVARKOMI KITI ĮSISIDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams specialiai nuolaida)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS

2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9 525-8971

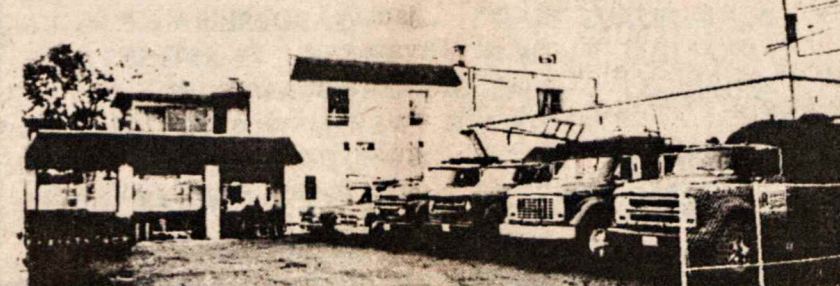

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

365-7146

SKAMBINKIT: NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7001-A CENTRALE

365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2906 ALLARD

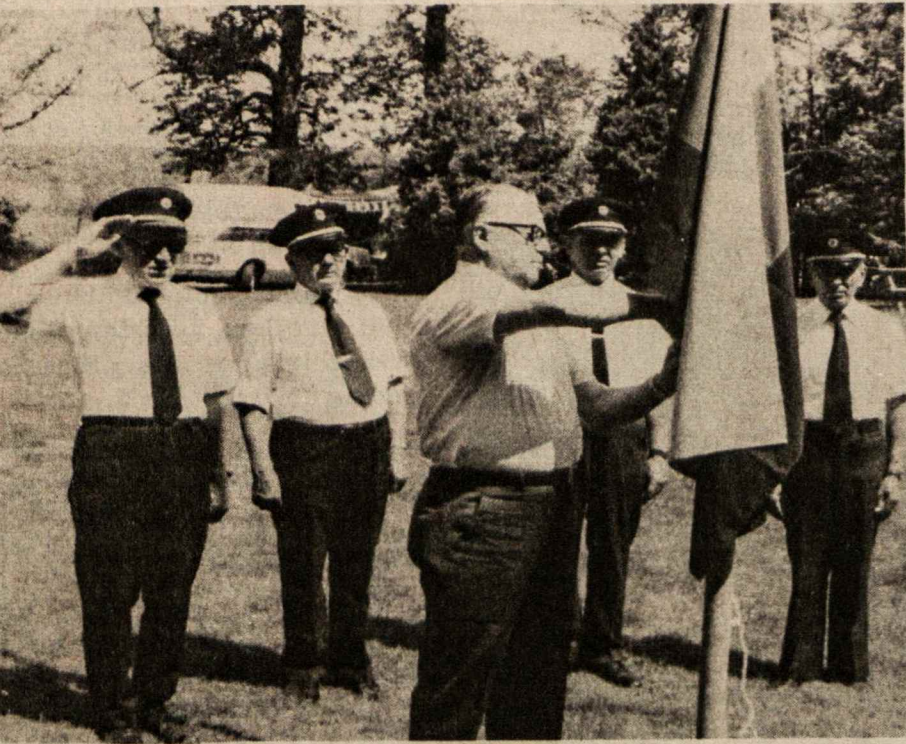

montreal

PARENGIMŲ KALENDORIUS
LIEPOS 10 d. - Skruibio Sodyboje GEGUŽINĖ. Rengia L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa.
LIEPOS 31 d. - TRADICINĖ "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" GEGUŽINĖ. Vys tradicinėje vietoje- SKRUBIO SODYBOJE.

RUGPJŪČIO 7 d. - "NDOS" KLUBO GEGUŽINĖ, SKRUBIO SODYBOJE.

- **VAZALINSKAI** Irena ir Gytis buvo išvykę 2 savaitių atostogoms į V. Vokietiją.
- **MAŽEIKAI** Algis iš Toronto buvo atvykęs į Montrealį aplankyti savo motinos.
- **ŠIAUČIULIS** Juozas su tvarkė AV klebonijos turėklus prie lėjimo.
- **PIEČAIČIAI**, Silvija ir Vincas lydėjo "Pavasario" mergaites į Dainų Šventę Chicagoje.

L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos gegužinėje, 1982 m. Vėliavos pakėlimo ceremonija. Iš kairės - Kuopos p-kas A. Mylė, M. Grinkus, vėliavą kelia Vilniaus Šaulių Rinktinės p-kas J. Šiaučiulis, P. Gabrys, A. Žiukas.

TRADICINĖ GEGUŽINĖ
LIEPOS 10 d., sekmadienį F. Skruibio vasarvietėje mūsų šauliai vėl rengia tradicinę gegužinę. Pamaldas po atviru dangum laikys Tėv. J. Kubilius, S. J.

Malonios gamtos prieglobstyje linksmins muzikos garsai, smagi draugystė. Kviečiami pasidžiaugti vasaros diena ir ne šauliai. Visi bus mielai laukiami ir su tikti.

PAKEISTA DATA
ATSIŽVELGIANT Į VYKS-
TANTĮ PL JAUNIMO KONG-
RESO UŽDARYMĄ, "NL"
PAKEITĖ savo tradic-

Philip A. Sulginski
 D.D.S.
 Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
 8606 RUE CENTRALE, SUITE 209
 VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
 Tel: 364-4658

DR. J. MALISKA
DANTU GYDYTOJAS
 1440 St. Catharine W.
 Suite 600, Montreal, P.Q.
 Tel: 866-8235
 Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
 1410 Guy St.
 Suite 11-12 Montreal P.Q.
 Tel: 932-6662
 Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ
 Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
 Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
 Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
 7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
 TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
 B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (c)
 MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
 Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS
ROMAN J. IŠGANAITIS
 B. A., B. C. L.
 4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
 H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS
VICTOR E. RUDINSKAS
 B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.
 4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
 H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
 Residence: 366-6245

NOTARAS
J. BERNOTAS
 3 Place Ville Marie, Suite 627,
 Montreal, P.Q.
 TEL: (514) 871-1430

NOTARE
RŪTA POCAUSKAS
 50 Du Domaine, Ille Perrot, P.Q. H7V 5V6
 Res. TEL.: 453-9142

Nepriklausoma Lietuva

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI

RUŠIAME TRADICINĖ METINĖ GEGUŽINĖ F. SKRUBIO VASARVIETĖJE SIDERIŲ-TUJŲ PAVĖSYJE, VIETA JAUKI, PRIE OTTAWOS UPĖS.

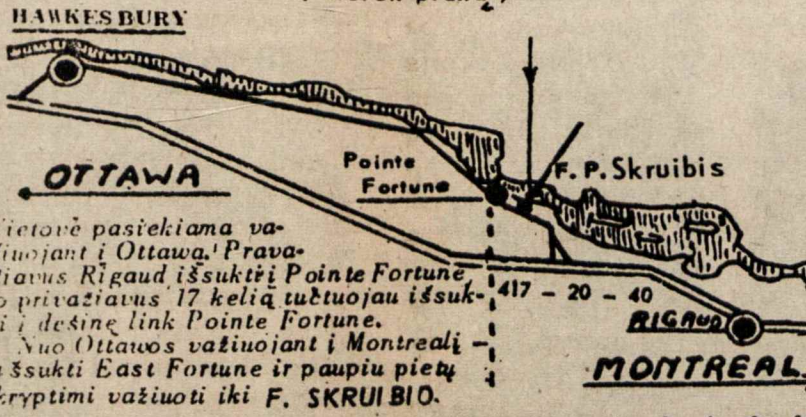
KVIEČIAME VISUS MONTREALIO IR APYLINKIŲ, O TAIP PAT IR OTTAWOS IR APYLINKIŲ LIETUVIUS IŠLAIKYTI TĄ ILGŲ METŲ TRADICIJĄ IR GEGUŽINĖJE GAUSIAI DALYVAUTI

Tikimės, kad rėmėjai, kaip ir kiekvienais metais, ir ši kartą, padovanos loterijai laimikį.

GEGUŽINĖ ĮVYKS LIEPOS 31 d. SEKMADININĮ!

Uisi į gegužinę!

F. SKRUBIO vasarvietėje, POINT FORTUNE, P.Q.
 (žiūrėk planą)

cinės GEGUŽINĖS DATĄ ir LIAU - Į LIEPOS 31 d. NUKĖLĖ JĄ 1 SAVAITĘ VĖ-

V-tojo PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO p-kė Violeta ABARIŪTĖ ir MONTREALIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS p-kas Vincas PIEČAITIS Kongreso Uždarymo Komisijos posėdžio metu.

PL JAUNIMO KONGRESO UŽDARYMAS MONTREALYJE
 Kaip jau buvo skelbta, Montrealio lietuvių laukia nepaprastos keturios dienos liepos mėnesio pabaigoje-PL Jaunimo Kongreso uždarymo programa: LIEPOS 21 d. atvyksta Jaunimo Kongreso dalyviai į Montrealį, LIEPOS 22 Sheraton Mount Royal Hotel, 12 val. - Spaudos Konferencija, vakare- Susipažinimo šokiai McGill U-te, LIEPOS 23 d. - susipažins su Montrealio miestu-turistinės kelionės ir Uždarymo Banketas ir šokiai. LIEPOS 24 d. - Iškilmingos Mišios Katedroje, Koncertas Expo Teatre-Cité du Havre ir Atsisveikinimo šokiai McGill Universitete.
 Į programą kviečia visus atsilankyti!

MIRUSIEJI
 ● **SARSKAS** Jurgis, 79 m., mirė. Palaidotas per Aušros Vartų Parapiją. Liko liūdinti šeima- žmona Marija, duktė, sūnus ir vaikaičiai.
 Užuoja artimiesiems.

● "PAVASARIO" mergaitės, gražiai reprezentavusios Montrealį Dainų Šventėje, sugrįžo laimingai į namus.
 ● **ADOMONIS** Henrikas iš Toronto lankėsi kelias dienas pas sūnų dr. Alg. Adomonį ir marčią Kristiną. Sekmadienį, atsilankęs į AV bažnyčią, visų pažįstamų buvo klausinėjamas apie Pensininkų Namų statybą Toronte, kuriai jis, kaip Pensininkų D-jos p-kas, vadovauja. Atrodo, kad Namai bus įrengti lapkričio mėnesį.

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
 PASSEPORT • COMMERCIAL
 MARIAGE • WEDDINGS
 2540 rue SHERBROOKE E.

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DŪRYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
 SAVININKAS: John OSKOWICZ
 3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
 Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$ 1,000.00

1 metų 8.75 %

Terminuoti indėliai

1 metų 8.5 %

180 - 364 d. 7.75 %

30 - 179 d. 7.25 %

Trumpalaikius indėlius už \$ 20,000 ir daugiau

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25 %

Su draudimu 7 %

Čekių sąskaitos 5 %

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
 ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI KASOS VALANDOS

1465 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm. Antr. Treč.

9:00 - 3:00

6:00 - 8:00

Ketvirtadieniai

12:00 - 8:00

12:00 - 6:00

Penktadieniai

10:00 - 6:00

10:00 - 12:30

Sekmadieniai

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gėrųvų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliu
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
 Suite 500 A.

Montreal, Quebec
 H3A 2G6

TEL 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
 Tel.: 273 - 9181 Namų: 737 - 0844.

Tel.: Business: 482-3460
 Residence: 767-4690

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
 MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje, Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
 Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T - 3A6

TEL. 727 - 3120 Namų 376 - 3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEĮTİKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUSI
- UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
 SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
 Manageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391